

A FELSŐBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1935. OKTÓBER HÓ 15-ÉN EDELÉNYBEN
TARTOTT ŐSZI RENDES- ÉS 1935. ÉVI
DECEMBER 12-ÉN MISKOLCON TARTOTT
RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:
VERESS KÁROLY
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI JEGYZŐ.

NYOMATOTT
BLASZ LIPÓT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELÉNYBEN, 1936.

A FELSŐBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

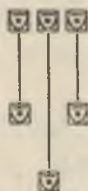
1935. OKTÓBER HÓ 15-ÉN EDELENYBEN
TARTOTT ŐSZI RENDES- ÉS 1935. ÉVI
DECEMBER 12-ÉN MISKOLCON TARTOTT
RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

VERESS KÁROLY

EGYHÁZMEGYEI LEKÉSZI JEGYZŐ.

NYOMATOTT
BLASZ LIPÓT KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELENYBEN, 1936.

A FELNÖRKÖDŐ
REFORMÁTUS KÖNYVTÁRSÁG

1850-1851. ÉVI
KÖNYVTÁRSÁGI ÉVIKONFERENCIA
KÖNYVTÁRSÁGI ÉVIKONFERENCIA
KÖNYVTÁRSÁGI ÉVIKONFERENCIA

JEGYZÖKÖNYVE

NYELV TUDOMÁNYI

NYELV TUDOMÁNYI

NYELV TUDOMÁNYI

A Felsőborsodi Ref. Egyházmegye 1935. évi október hó
15-én Edelényben tartott őszi közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

Jelen voltak:

Szentmártony Dániel
esperes

Zsóry György
e. m. gondnok

elnöklete alatt:

Lőkös Sándor

Hubay Mihály

Svingor Jenő

Dr. Komjáthy Aladár

Gyülvészi István

Szigethy Ferenc

lelkészi tanácsbírák

Bárczay László

Bónis Aladár

Fekete Pál

Szathmáry Király Pál

Szepessy Gyula

Dr. Ambrus István

világi tanácsbírák

Harsányi Géza

e. m. ügyész

Veress Károly, lelkészi jegyző

Lenkey Gyula, helyettes lelkészi jegyző

Dr. Horváth Zoltán, világi főjegyző

Bodnár Zoltán, világi jegyző

Lelkészek: *Almássy Bertalan, Almássy Lajos, Baczó Balázs, Bartha Gyula, Bencs Lajos, Bertha István, Bodnár László, Csiky József, Cserhádi Zoltán, Felméry Albert, Gönczy Miklós, Horváth Imre, Igaz József, Keresztury József, Kocsis Jenő, Kovács Béla, Kövér Pál, Körössy István, Lengyel Gyula, Máthé Zoltán, Molnár Béla, Molnár Pál, Nagy Lajos, Dr. Nemes Andor, Osváth Zoltán, Salamon Gyula, Sápy Dezső, Szabó Lajos, Várady József, Zeley László.*

Segédlelkészek: *Balázs Csaba, Fülöp Sándor, Hubay Kálmán, Kutas Imre, Kocsis Béla, Németh József, Orbán József, Soltész Kálmán, Varga Péter.*

Tanítóképviseelő: *Gööz Pál.*

Ezeken kívül tanítók, presbiterek és érdeklődők nagy számban s az edelényi egyház hívei közül is sokan.

1. Az edelényi templomban tartott istentisztelettel vette kezdetét a közgyűlés melyen *Felméry Albert*, sajobábonyi lelkész olvasott bibliát és buzgó imádságban emelte lelkünket égi Atyánkhoz. Majd *Zsóry György*, egyházmegyei gondnok a következő gondolatokban gazdag beszéddel nyitotta meg közgyűlésünket:

Nagytisztelätü Egyházmegyei Közgyűlés!

A szeretetlenség, visszavonás és legnagyobb fokú önzésnek ebben a szomorú korszakában szinte jóleső érzéssel vesz részt az ezen rut emberi tulajdonságokat elítélő s ellenük küzdő ember olyan szervezeteknek akár törvényes, hivatásos, akár társadalmi összejövetelein, melyek más világfelfogásnak: a szeretetnek, a békének és önzetlenségnek szolgálatában állanak, tagjaikat ezekre buzdítják s ezeknek diadalát hirdetik.

Ilyen összejövetelök a mi református anyaszentegyházunknak gyűlései is, melyeknek hivatása a Krisztusi szeretet propagálása mellett a legbensőbb vallás-erkölcsei erők kifejtése, az egymást megértésnek minél intenzívebb munkálása és a magánérdekeket a közérdeknek alárendelő áldozatkészségre való buzdítás, végül pedig küzdelem minden olyan — ma nagyon is lábrakapott — felfogás, törekvés ellen, mely bennünket, magyar Kálvinistaságot, minden rendelkezésre álló hatalmas anyagi s hitbéli eszközzel gyengíteni igyekszik.

Az a sajnálatosan tervszerű hadjárat, mely bizonyos oldalról — a vakbuzgóságra támaszkodva — megindult az annyira kívánatos hitfelekezeti béke és egyetértés ellen, kétségbeejtő méreteket kezd ölteni s nem ártallja megbontani a családi élet nyugalma s vele a társadalmi együvértartozás szilárd érzetét, pedig ennek a széttépett, elárvult, ellenségektől körülvevett szegény magyar hazának is megásódik a sirja, ha itt a felekezeti villongás — erősebb hullámokat verve — erőre kap.

Meg kell vivnunk ezt a küzdelmet nem a támadás, hanem a legintenzívebb védelem fegyvereivel s ez nem lehet más, mint a nagy reformátorunk által előírt hithűség állandó ébrentartása, a Kálvinista öntudatnak a hívek lelkében a felvilágosítás és Krisztusi szeretet gyakorlásával való megerősítése.

Ha az anyagiakban sokkal gyengébbek vagyunk is támadó-inknál, ellen kell sulyoznunk ezt a gyengébséget a szellem, az erkölcs, a jóindulatok, a kötelességteljesítés, áldozatosság, megbízhatóság és buzgóságnak kiegyenlítő erejével.

Szent meggyőződésem, hogy ha ezeket az embereink lelkében szunnyadó nemes tulajdonságokat életre tudjuk kelteni s a kálvini egyház által képviselt ideálnak szolgálatába állítani, akkor visszapattannak rólunk a gyűlölködésnek reánk szórt nyilai s rajtunk a pokol kapui sem vehetnek diadali.

De viszont meg vagyok győződve arról is, hogy ha közönyösen napirendre térünk e szomorú kérdés felett, a küzdelemből megtépázottan kerülünk ki.

A mi egyházunk az isteni, emberi és lelki szabadság szent eszméit irta zászlajára, de ha ez a szabadság szabadossággá fajul és a minden szervezetnek életet adó fegyelmet nélkülözi, akkor a fejtelenség, egyenetlenkedés, anarchia örvényébe süllyed bele.

Ezt a felfogásomat erősíti a magyar kálvinista ritusra vonatkozó egyházi parancs, hogy „mindenek ékesen, szép renddel folyjanak“, mert bizonyos, hogy rend, nyugalom, béke, megelégedés csak ott honolhat, ahol fejtelenség, anarchia nem létezik.

Az egyházi fegyelem gyakorlásánál is meg kell azonban találni azt a bölcs határvonalat, amelynek túlépése aztán inkább ártalmára, mint javára szolgálna az egyház nagy érdemeinek.

E téren én a magam részéről sokkal szívesebben választanám a meggyőzés, a jóra való visszatérítés, mint a kipellengérezés eszközt.

Ugy érzem, hogy a mi egyházalkotmányunk egyike a legökéletesebb emberi intézményeknek s az egyhzi- és világi elemeknek ebbe a szervezetbe ható erőkként lett összetömörítése a legpéldásabb, de viszont érzem, látom, tapasztalom azt is, hogy az egyházi élet irányítása, fejlesztése körüli munka sokkal inkább van letéve lelkipásztoraink, tanítóink, tanáraink, oktatóink kezébe, mint az egyházalkotmányba bevont világiak hatáskörébe, kiknek feladata a kiegészítő támogató munka lehet.

Ebből a tapasztalásból kiindulva, nem tudom eléggé nyomatékosan figyelmébe ajánlani egyházaink funkcionáriusainak azt, hogy a rájuk háruló kötelességek teljesítése ne merüljön ki az ünnepi istentiszteletek megtartásában s az iskolai órák egyszerű kitöltésében, hanem a templomon, iskolán kívül a gondozásukra bizott híveknek és fiatalságnak legyenek hűséges nevelői is, kiváló

gondot fordítsanak az ifjak lelki, valláserkölcsei és kálvini szellemű művelésére, mert ha a világháború és forradalmak szülte önző, kötelességet nem ismerő, csak mindenáron érvényesülni akaró, egyéni érdekeket szolgáló, istentagadó felfogásnak ezek behódolnak, bizony nehéz János evangélista jelenései bárányának legyőzni a veres fenevad birodalmát.

Kétségtelen tények bizonyítják, hogy ahol ez a hivekkel való törődés, az ő lelki világukba való beleilleszkedés s annak jóindulatu figyelemmel kísérése, az elfajulások tudatos, szelid nyesegetése gyakorlatba vétetett, ott az egyházi tekintélytisztelet, egyetértés és áldozatkészség az egyháztagok óriás többségének lelkében gyönyörűen virul és értékes gyümölcsöket hoz, viszont ahol elzárkózás, fölényeskedés, vagy semmivel nemtörődő közönyösség, nagyon anyagiás gondolkodás lesz urrá, ott az egyház élete a folytonos villongások, egyenetlenkedések tanyája s ha erősebb csufafejlődést nem is mutat, legtöbbször csak pangásnak minősíthető, amire néhány falusi ekleziánkban szomorú tapasztalokat szereztünk.

Meg kell állapítanom azt is, hogy a világiakra háruló, kiegészítő, támogató munka nélkül az annyira kívánatos szép eredmények nem érhetők el, épen azért óvó, intő, biztató figyelmeztetéssel kérem: vegyék ez intelmet nagyon a szívükre világi órállóink is és ragadjanak meg minden alkalmat arra, hogy Istenadta tehetségükkel, buzgalmukkal odaadó munkatársaivá szegődjenek az egyházi hivatalnokoknak, szigorú, de igazságos és semmiesetre sem meddő kritikával, emellett életetadó, szeretetteljes segítséssel, komoly buzdítással, lelket sugárzó példaadással.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Évszázadokon keresztül vivja ebben a most porig alázott, szét-darabolt, árva magyar hazában a mi kálvinista egyházunk küzdelmét a felvilágosodásért a lelkiismereti szabadságért, az igazi krisztusi hitért, de ezeken keresztül a magyar nyelvért, a magyar haza boldogulásáért, sokszor megtépve, de soha meg nem törve, soha reményvesztetlen.

Ma ennek a heroikus küzdelemnek még fejlettebb korát éljük, mint a múltban.

Ha régen akadtak vértanúk, akik mérhetlen szenvedéseket, hősi halált is képesek voltak elviselni hitükért s Magyarorszárukért, most olyan hithű kálvinista magyarokra van szüksége egyházunknak, magyar hazánknak, akik a tudás, szellem, erkölcs, becsület, buzgóság

fegyvereivel küzdve élni tudnak s akarnak egyházuk, hazájuk felvirágoztatására.

Ez a dicsőséges élni akarás legyen a mi kálvini egyházunknak vezérlő csillaga, ez irányítsa tagjainak gondolkozását, cselekvését!!

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Előre haladott korom, hanyatló egészségi állapotom, gyengülő erőim sajnálatos tudatában el kell készülnöm arra, hogy ez az óvó intelmeket tartalmazó közgyűlési megnyitóm talán hattyudala is lehet egyházi munkálkodásomnak, így kétszeresen érzem lelki szükségét annak, hogy Istenben bizó hittel kérjem a közgyűlés tagjait: szeressék, becsüljék egymást, szeressék, becsüljék, neveljék, tanítsák, buzdítsák hiveinket Istenfélelemre, haza és emberszeretetre s hirdessék az Isten ígéje mellett Nagy Magyarország feltámadásának boldogító reménységét!!

Ezektől az érzésektől, elgondolásoktól eltelev, kalvini lélektől fűtött szívem egész melegével üdvözlöm egyházmegyei közgyűlésünk alkotó tagjait: a tanácsbírákat tisztviselőket, lelkész és tanító testvéreimet, az egyházak küldötteit, kedves vendégeinket, az érdeklődő közönséget s mai napra egybehívott közgyűlésünket nagytiszteletű Elnöktársam nevében is megnyitom.

A tartalmas és gondolatokban gazdag megnyitó beszédnek teljes egészében jegyzőkönyvünkben való megörökítését közgyűlés elhatározza.

2. *Tóth János*, egyházmegyei lelkészi főjegyző — súlyos betegsége hivatkozva — jelenti távolmaradását, mit

közgyűlés sajnálattal vesz tudomásul.

3. *Szentmártony Dániel*, esperes előterjeszti a következő jelentését:

Nagytiszteletű és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

A közelmúltban szerencsésen átesve egy múltéten — ami az én hajlott korom s gyenge fizikumom mellett könnyen végzetessé válhatott volna reám nézve — a viszontlátás kétszeresen édes érzésével s az isteni gondviselés iránt érzett mélységes hálával eltelev szólalok meg e szent falak között s teljesítem az esperesi tisztemmel járó ama legfőbb feladatokat, hogy egyházmegyénk szellemi és anyagi dolgairól s fontosabb eseményeiről a közgyűlés színe előtt beszámoljak.

Az új egyházi törvényekhez alkalmazkodó berendezkedés folytán, mint a többi egyházmegyék, mi is elejtettük a tavaszi közgyűlésünket, most tehát valóban egy egész esztendőnek a képét kellett megrajzolni. S nemcsak a rideg kötelességérzés parancs-zavának teszek eleget, midőn a lefolyt egyházi évről egyházmegyei életünk képét feltárom, hanem szívem érzéseinek is, melyeknek hatása alatt szeretettel és jóleső örömmel köszöntöm egyházmegyém közönségét, mert megjelenésükben nemcsak a hivatalos kötelességérzetből folyó követelmények beváltását látom, hanem azt a melegebb érdeklődést is, mely a mi szegénységgel küzdő református egyházunknak mindig egyik legfőbb erőssége és dicsekedése volt.

Nagytiszteletű és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés! Ha szétnézünk egyháztársadalmi életünk mezején, lehetetlen észre nem vennünk azokat a veszedelmeket, amelyek körülvesznek s egyre komolyabban fenyegetnek bennünket. Ez a század — mintha nem is akarná az előbbinek folytatása lenni s mintha öröklött eszméinek érvényesülése szempontjából irányt változtatott volna — lázas sietséggel igyekszik letörni az eszmények kultuszát, hogy az anyagimádás hangzatos elveinek szolgálatába lépjen. Ma már sok embernek, sok családnak nem kell az Isten, csak az áldása. Sokan kerülnek a templomot, hogy minél több időt tölthessenek a világ lelkének hódoló érzékiség bálványai előtt. Megváltozott a világ s benne az emberiség képe! A nehéz megélhetési viszonyok s a létfenntartásra neheztelődő drágaság közepette is egyre jobban terjed a látszatnak, a divatnak hódoló korszellem s itt is, ott is átalakítja a régi egyszerűséghez szokott társadalmi felfogást.

A sajtóorganumok is sokat ártanak romboló hatásukkal. A nép egyrésze azt hiszi, hogy amit nyomtatásban lát, az mind igaz, tehát hisz a vallás- és erkölcsügyről könyvek és hírlapi cikkek állításaiban és nem veszi észre, hogy éppen ezáltal szivja magába a lélekölő mérget, melytől ha vissza nem hőkken, istentagadás, vagy legalább is az ezzel határos lelki közönyösség, elhidegülés, vagy erkölcsi sülyedés lesz a vége.

Vajjon hogyan változhatott így meg az emberiség, közelebbről a mi református népünk arculata. Sok rajtunk kívül álló okot elhallgatva, én úgy vélem, hogy jelentős tényező ebben az új iskolapolitika. A mi öregrendű hiveink — akik lassankint kidőlnek sorainkból — a buzgó iskola-rektorok vezetése alatt egykor a biblia és zsolnárkönyvből tanultak meg olvasni, s más tankönyvük ugyszólván nem is volt. Mig a mai minden ismeretet felölelő modern iskolapolitika lassankint kiszorítja a vallástant még a felekezeti

iskolákból is. Pedig megdönthetetlen igazság az, hogy heti egy-két vallástani órán öntudatos reformátusokat nevelni alig lehet. S nem szorul bővebb igazolásra, hogy az így növekedő nemzedék gondolatvilágába utolsó helyre szorul a vallás és a templom, ha ugyan akad számára ott is egy talpalatnyi hely.

Nagyon ártalmas befolyást gyakorol továbbá a nép lelkivilágára s hitéletére az újabb kor gazdasági törekvése, melynek jelszava lett a többtermelés s a végsőkig fokozott munka. A mai embernek nincs ideje a vasárnap megszentelésére, mert a lázas munka s az új korral járó technikai élet elkövetelte az embertől a 7-ik nap pihenését is, amely a munka életrendjében évezredek óta a lelki erőgyűjtésnek és a hétköznapiok fölé emelkedésnek áldott ideje volt. Ma el sem tudjuk képzelni, hogy milyenek voltak azok a régi jó idők, mikor az őskeresztények órákhosszat kitarítottak és minden veszélynek kitették magukat az Ige hallgatásáért. El sem tudjuk képzelni, hogy milyen lelkiéhség és szomjuság gyötörte azokat az őseket, akik a rekatholizáció idején, Mária Terézia uralkodása alatt — midőn sok helyen felfüggesztetett a vallás szabad gyakorlata — 20—30 kilométer távolságra mentek, hogy az isteni tiszteljen részt vegyenek s az Ige áldásaiban részesülhessenek.

A hitélet szempontjából maga az Államkormány sem nagyon jön segítségünkre. Egyházi felsőbb hatóságaink útján csak a legutóbbi időkben is hány, meg hány felterjesztést intéztünk aziránt, hogy vasárnapokon legyenek bezárva a korcsmák, töröltessenek el a vásárok, szűnjék meg a mezei munka stb., ennek dacára a vasárnapi munkaszünet ma is csak papiroson van meg.

Mindmégannyi szomorú jelenségek ezek napjainkban, amelyek méltó aggodalommal töltik el lelkünket mindannyiszor, valahányszor a haza sorsa s egyházunk jövője felett komolyabban elgondolkozunk. De talán mindezeknél nagyobb veszedelmet jelent számunkra az a hatalmas és céltudatos mozgalom, melynek neve: „Akcio Katholika“. Lehetetlen nem látnunk és nem éreznünk, hogy e gyűjtőnév alá foglalható ellenséges tábor napjainkban minő elkeseredett harcot indított ellenünk. Milyen nyíltan s milyen nagy elszántsággal használja fel hatalmának s befolyásának összes fegyverzetét a mi letörésünkre. Mérheterlen vagyon felett rendelkezik s még sem átálja a saját javára önző módon kiaknázni azokat az állami segélyforrásokat is, amelyeknek az volna a rendeltetésük, hogy minden törvényesen bevett vallásfelekezet arányosan merítsen belőlük. Ráüti a felekezeti elfogultság és türelmetlenség bélyegét minden intézményre, sőt igyekszik belevinni minden hivatalba. Az országos

érdekektől eltekintve, már a házassági törvény felforgatásától sem idegenkedik, mert úgy véli, hogy az utjába áll egyházpolitikai és egyháztársadalmi célkitűzéseinek.

Ily nehéz viszonyok s ellenséges körülmények között tehát nekünk erőre van szükségünk. Ez az erő pedig az egyetértésben van. Ez lehet az egyedüli alap, amelyen egyházunk jövője érdekében sikeresen munkálkodhatunk. Egymást megértő testvérkezekben lengjen tehát a zászló, mely után haladjon mindenki, aki ad még valamit arra, hogy ő református keresztyén. Mi lelkeszek menjünk legelől, kezünkben a bibliával, keblünkben a lelkesedés tűzével, mint Krisztusnak jó vitézei. Álljon hozzánk a velünk egy csatasorban leendő szolgálatra és vezetésre hivatott világiak serege, a tanítók lelkes tábora a presbiteriumok s általában a nép egyeteme! Ha ily nemes elszántsággal s egyesült erővel küzdő ellenfélre fog találni bennünk a féktelen reakció, kizártnak tartom, hogy a nemzet egységét veszélyeztető s a protestantizmust letiporni akaró törekvéseiben elérje a céljait, mert hiszem és vallom, hogy „Erős várunk nekünk az Isten és fegyverünk ellenség ellen!”

Nagytiszteletű és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés! Mielőtt áttérnék egyházmegyénk beléletére, legyen szabad legalább röviden rámutatnom egy pár olyan eseményre, amelyek bár közvetlenül nem érintenek bennünket, de illendőnek tartom, hogy azokról megemlékezzünk.

1934 november 20-án ment végbe a gömör-tornai egyházmegye új esperesének: *Hubay Kálmán*nak az ünnepélyes beiktatása, kiből egy valóban érdemes lelkipásztort emelt a vezéri székbe a testvér-egyházmegye gyülekezeteinek osztatlan bizalma. Ott voltam én is az esperes-testvér beiktatásán s úgy a magam részéről, mint egyházmegyénk nevében is szeretettel köszöntöttem őt. Küldjük el hozzá jelen gyűlésünkben is üdvözlőnköt.

1934. december 30-án végezte be áldásos életét a dunántúli egyházkerület nagynevű püspöke: *Dr. Antal Géza*, akinek elhunytában mondhatni egész egyetemes egyházunkat súlyos veszteség érte. E nagyképzetségű s a protestáns államok, főleg pedig Hollandia hozzánk való rokonszenvének felkeltésében oly lelkesen fáradozó főpásztor a Magyar Ref. Egyház történetében örök emléket állított magának nemcsak földi munkásságában, hanem halál poraiban is azért, hogy 100.000 pengő értékű vagyonát s 5000 darabból álló könyvtárát a pápai főiskolának hagyományozta. Örököltük meg mi is kegyelettel e nagy férfiú emlékét jegyzőkönyvünkben, de ugyanakkor

köszöntük illő tisztelettel érdemes utódját: *Medgyasszay Vincét* püspöki diszes állásában s e többre elhívott lelkésztestvérünk előtt fejezzük ki jókívánatainkat.

Kiemelkedő eseménye volt ennek az évnek az a pompásan megrendezett s jól sikerült egyházkerületi konferencia, amely június 12-én tartatott meg a görömböly-tapolcai fürdőtelepen, ezen a természeti szépségekben gazdag, istenáldott kies helyen. Künn a szabadban, százados fák árnyékában ment végbe most is a közelből és távolból egybesereglett nagy sokaság lelki áhitata s jólesően állapítottuk meg mindannyian, akik a lelkünk indításából ott megjelentünk, hogy ezek a lélekemelő és hiterősítő összejövetelek egyre vonzóbbakká lesznek s a kálvinista öntudat fejlesztése, de meg a testvéri közösség ápolása szempontjából nagyon áldásos találkozónak bizonyulnak.

Nagy lelki örömmel kell megemlékeznem ama sorozatos s ugy hazafias, mint egyházi szempontból egyaránt kimagasló szép ünnepélyekről, melyek a sárospataki Főiskolánk falai között ez év folyamán végbementek.

Ilyen volt a II. Rákóczy Ferencz emlékére szentelt kéttrendbeli ünnepély. Az első, amely február 2-án ment végbe s amelyen a dicső fejedelem emlékének egy magasnívóju műsoros est kebelében hódolt Sárospatak és környékének közönsége. *Hóman Bálint*, közoktatási miniszter is megjelent s ott elhangzott magasszárnyalásu beszédében lelkesen méltatta a Rákóczy Ferencz kiváló egyéniségét s egyben méltatta a nekünk oly kedves alma máterét is. Beszédének egy passzusa így hangzik: „Kellett, hogy eljöjjenek az iskolák és a régi kultúra városába, Sárospatakra, melynek igen jelentős része volt Magyarország műveltségének kialakításában!” Méltó büszkeséggel tölthet el bennünket az illusztris államférfiu, illetén megnyilatkozása, ami kétségkívül azt bizonyítja, hogy oda-fent is értékelik azt a nagy kulturmissziót, mit a sárospataki Főiskola immár több mint négy évszázad óta fényesen betölt.

Nem hagyhatom itt megemlítés nélkül azt a klasszikus szép beszédet, mellyel ugyanazon alkalommal szeretett főpásztorunk: *Farkas István*, püspök ur — Rákóczyt méltatva — valósággal elragadta az ünneplő közönséget. Az izzó faj és honszeremtől lángoló főpapnak s a szónoklás nagy mesterének oly hatásos szereplése volt az, melynek visszhangjaként nem egy ajakról hangzott el akkor a léleksugalta vallomás: ilyen főpásztor illik mihozzánk!

A második Rákóczy ünnepély folyó hó 6-án folyt le a nagy fejedelem szobrának leleplezésével kapcsolatban ugyancsak nagy

ünneplő sokaság jelenlétében. Ott voltam én is az ünneplők seregében s mint közvetlen szemlélő tehetek bizonyosságot arról, hogy ez az ünnepély is minden tekintetben méltó volt a nagy fejedelem emlékéhez. Nagyban emelte annak ugy külső fényét, mint belső értékét az, hogy nemzetünk nagy fia: *József*, királyi herceg is jelen volt ez ünnepélyen s a sárospataki elesett hősök szobrának ugyanakkor tartott leleplezési ünnepélyén Ő volt az ünnepi szónok s e szereplésével is csak növelte azt a rajongó szeretetet, mellyel őt a magyar nemzet apraja és nagyja szívéhez öleli. Valóban történelmi esemény az, hogy a legelső Rákóczy szobor ott áll immár a Rákóczyak ősi fészkeben: Sárospatakon, szemben az ős kollégium homlokzatával, hirdelve minden időknek és nemzedékeknek a nagy fejedelem nevét, de meg a hálás utókor áldozatos kegyeletét.

Örökössük meg mi is e helyről is a dicső fejedelem emlékét azáltal, hogy átérezve a *Dr. Komjáthy Aladár*, lelkésztestvérünk nemessziv sugalta indítványát — a jelen gyűlésünkön kibocsátandó gyűjtőíven — adakozzon ki-ki közülünk o'y célból, hogy a begyűlt összegből egy szegénysorsu, de törekvő theológus ifju egy évi ellátása fedeztessék, nem feledvén el a halhatatlan költő pap örök szép mondását:

„Ha jól teszünk adakozunk,
A legszebben imádkozunk!”

Az igazi lelkiöröm hangján szólhatok végül ama szintén nagy-jelentőségű egyháztörténeti eseményekről is, amelyek augusztus hó 22—26-ig ugyancsak Sárospatakon végbementek. E napok legelsőjén ünnepelte a mi tiszáninneri Egyházkerületünk fennállásának 200-ik évfordulóját egy bensőséges szép ünnepély keretében. Ezt követték az ORLE konferenciái, az Orsz. Presb. Szöv. s végül az ORLE nagygyűlése. Lelki hatásukban gazdag s az ige fényével bearanyozott nagy napok, áldásos összejövetelek voltak azok, melyeken az ország különböző pontjairól egybesereglett lelkészek hatalmas táborán kívül egyetemes egyházunk világi kiválóságai is szép számban megjelentek. Jólesik hinnünk, hogy aki csak meglátta s megismerte sárospataki főiskolánkat s annak lelkületén keresztül egyházkerületünket, azzal az impresszióval távozott el az ős falak közül, hogy egyházkerületünk földjét ma is az az egészséges szellem hatja át, amely két századon át mindenkor jellemezte s amely szellem az idők folyamán oly sok egyházi és világi kiválósággal ajándékozta meg egyetemes egyházunkat és közéletünket.

Nagyliszteletű és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés! Áttérek most már a saját dolgainkra és szives türelmüket kérve, magunkról ígok szólni magunknak.

Isiennnek hála, örömmel jelenthetem, hogy egyházmegyénk egy évi életének képét semmi olyan rendkívüli esemény el nem homályosítja, ami arra árnyékot vethetne. A nehéz gazdasági helyzet s a mai rendkívüli idők által teremtett ellenséges körülmények dacára is egyházközségeink legtöbbszörében nyugodt mederben folytak a dolgok. Az egyházlátogatási jegyzőkönyvek és jelentések is arról tanuskodnak, hogy nálunk még úgy az anyagiakban, mint a lelki-ekben tűrhető a helyzet, mert lelkészi- és tanítókarunk nagyrésze ott áll hivatása magaslatán s tőle telhető hűséggel végzi kötelességét. Csupán egy egyházban állott be oly nagyobb hullámverés, ami a lelkész és az egyháztagok közötti jó viszony meglazulása folytán az egyház belbékéjét aggasztóan felkavarta. E már-már tűrhetetlen helyzet megjavítása a törvényes formák között folyamatban van.

Az egyházmegyei számvevői, valamint az egyházlátogatási számvevőszék javaslata alapján valamennyi egyházunk gondnoki számadása megerősítendő.

Az iskolai körlátogatók megállapítása szerint 28 iskolában kitűnő, 16-ban jeles, 16-ban jó s háromban elégséges volt az eredmény. Gyenge, avagy elégtelen iskola ma már egy sincs.

Egyházmegyénk háztartásában is egyre örvedetesebb javulás észlelhető. A múltévben csupán a sárospataki főiskolánál 3000 pengő régebbi tartozást egyenlítettünk ki s ezzel megszűnt az ottani tartozásunk. Tájékoztató legyen szabad e helyen is feltüntetnem, hogy közigazgatási pénztárunknál az 1934 évben bevétel volt 26 577 pengő 43 fillér, kiadás volt 23.755 pengő 44 fillér. Pénztári maradvány: 2821 pengő 99 fillér. A kamatozás végett egyházmegyénknél elhelyezett lelkészi, tanítói, egyházközségi tőkéken kívül, melyeknek összege 4147 pengő 68 f, a saját tőkénknek az összege: 14.414 P 33 f. Anyagi helyzetünkről egyébként a mai gyűlésünk folyamán előterjesztendő dékáni jelentés fog részletesen beszámolni.

Nyugdíjintézeti tartozásunk is javuló tendenciát mutat, amennyiben az előző évihez képest 4—9 %-al kevesebb a hátralékunk. Ez örvedetes jelenség dacára is nyomatékosan felkérem úgy a lelkész urakat, mint az egyházközségeket, hogy tartsák elsőrendű kötelességüknek a nyugdíjintézeti járulékok pontos befizetését, mert különben ez áldásos intézményünk nem lesz képes megfelelni magasztos hivatásának. Nagyon örülnék, ha különösen a varbói lelkésztestvérem megszívlelné ezt a felhívásomat, mint akinek tetemes nyugdíjintézeti tartozásáért már engem is felelőssé tett az Egyetemes Konvent.

Lelkészválasztás a lefolyt évben 7 egyházban történt. Éspedig Sajóbáonyban *Felméry Albert*, Alacsára előbb *Örkényi Sándor*, majd pedig csere utján *Igaz József*, Sajókazincra *Bodnár László*, Dédes-Tapolcsányba *Berta István*, Hegymegre *Osváth Zoltán* és Rakacaszendre *Demeter Bertalan* választatott meg. A két utóbbi lelkész is állást cserélt. Sajnálattal kell itt megjegyezni, hogy meglepő egyformaság törvényfumiálás s szinte a forradalommal határos lázongás jegyében indult meg a lelkészválasztási mozgalom, többé-kevésbé mindenütt s többbizbeni erőteljes esperesi, sőt mi több püspöki beavatkozás s hetekig és hónapokig tartó pártoskodás kellett ahhoz, hogy a szenvedélyek itt is, ott is lecsillapuljanak s a szélsőséges áramlatok helyes mederbe tereltessenek. Megvallom, hogy sok munkát s még több gondot okozott nekem is ez a hét lelkészválasztás s ugyan ám vigyáznom kellett arra, hogy az új egyházi törvényünk ide vonatkozó paragrafusai pontosan betartassanak. Hála Istennek, ma már csend és béke van mind a hét gyülekezetben, ami kétségtelen jele annak, hogy a mi kalvinista népünk, ha egy ideig hajlik is az ámitók szavára, de gondolkodásán s elhatározásán a kellő irányítás mellett végre is urrá lesz a jobb meggyőződés. A választások eredményéről a beterjesztett jegyzőkönyvek alapján a helyettes főjegyző ur fog referálni. En tehát bővebben e tárggyal nem foglalkozom, csupán azt a jókívánságomat óhajtom kifejezni, hogy a megválasztott lelkésztestvéreink érezzék jól magukat új otthonaikban s további szolgálatuk legyen Istennek tetsző, a gondjaikra bizott gyülekezetekre nézve pedig áldásthozó.

Mint a többi esperes társaimra, úgy rámnézve is nehéz probléma manapság a segédlelkészek elhelyezése, sőt merem állítani, hogy e tekintetben az én helyzetem a legnehezebb, mert a mi egyházmegyénkben 4 feleséges, sőt családos segédlelkész szolgál már több év óta, akiknek a beosztásánál az elhelyezkedés és megélhetési lehetőségeire is figyelemmel kell lennem. A 11 segédlelkészünk közül kettőt — bármennyire szeretném is — ezidőszereint nem áll módomban elhelyezni s biztatásnál egyebet egyelőre nem adhatok nekik. De vigasztalja mindkettőjüket az az erős hit, hogy sorsunk az Isten kezében van s Ő nem hagyja el a benne bizókat.

Egyházi érdekből is — de meg a kenyérnyújtás szempontjából is — nagyon kívánatos lenne, ha a régóta üresen álló berentei lelkészi állásunk végre valahára rendes lelkésszel töltenék be. Az általam megejtett helyszini vizsgálat alapján azonban arról győződtem meg, hogy az ottani maroknyi kis gyülekezet csekély teherbíró képessége miatt ez a terv csak úgy lenne kivihető, ha a kor követelményeinek

megfelelően egyházmegyénkben Berente székhellyel egy utazó, missziói lelkészi állás szervezetnek, részben természetesen az egyházmegye hozzájárulásával. Méltóztassanak talán addig is, míg — tanácskozásunk folyamán — ehhez a tárgyhoz eljutunk, felette egy kissé meditálni.

Tanítóváltozás 6 egyházban történt és pedig: Rudabányán, Borsodon, Szalonnán, Martonyiban, Meszesen és Abodon. A borsodi választás ellen a még április elsején lemondott volt tanító: *Kocsis Béla* fellebbezést adott be, melynek elbírálása jelen közgyűlésünk feladata leend.

Nem csekély veszteséget jelent tanítói karunkra, sőt egész egyházmegyénkre *Erdős Károly*, szalonnai tanító, tanítóegyesületi elnök s egyházmegyei képviselő eltávozása. Ugyanis e kiváló tanerőt a miskolci ref. egyház hívta el egyik tanító állásába. Érdemeinek elismerése mellett áldáskívánással bocsátjuk el az érdemes tanférfiut új otthonába.

Mint jelentős személyi változást, örömmel említem meg, hogy a balajti ref. egyház főgondnokává ez év tavaszán a mi feledhetetlen s haló poraiban is áldottemlékü volt egyházmegyei gondnokunk fia: *Ragályi Miklós* választatott meg, egyházkerületünk pedig a sárospataki főiskola igazgatótanácsosául hívta el őt. Közlebről van szerencsém ismerni ezt a derék világi férfiut s mindkét helyen igazi nyereségnek tartom elhívását.

A Rákóczy-szoborra a pünkösdi perselypénzekből 102 pengő, az Országos Szeretetszövetségre pedig 544 P 93 f gyűlt össze és küldetett be egyházmegyénk adományaként. Az adakozások összege ezenfelül 3691 P 03 f-t tett ki. Különösen kitűnt az ózdi, borsodi, bánhorváti és szuhogyi egyház az adakozásban. Építkezésre összesen 15.557 P 70 f-t fektettek be az egyes egyházakban. Kétségtelen jelei ezek az áldozatkészségnek és az élni akarásnak.

Közalapi egyszersmindenkori segélyben részesült 4 egyház és pedig: Alacska, Boldva, Dédes és Finke. Szendrőlád pedig tőkekamat segélyt kapott, amelyre 17.600 pengős adóssága mellett nagyon is rászorult.

Kövér Pál, missziói előadónk gondos megrendezésében 2 ifjúsági konferenciát tartottunk Sajóvamoson és Disznóhorváton *Dobos Károly* és *Rózsa Ibolya*, központi titkárok szíves közreműködésével. Mindkét helyen szép számban megjelent a környékbeli ifjúság s mindkét konferencia nagyon áldásosnak bizonyult. Már most jelezni kívánom, hogy a jövő hó folyamán a ref nők és papnők konferenciáját óhajtjuk megtartani Sajószentpéteren s

ugy gondolom, hogy ezek is meg fognak felelni várakozásainknak.

Mint mindenfelé, ugy egyházmegyénkben is szomorú tünet manapság, hogy a bírósági ügyek egyre jobban szaporodnak. A június hó 27-én tartott időszaki bírósági ülésünkön is nem kevesebb, mint 10 ügyben kellett itélkeznünk. Fellebbezés csak 2 esetben történt, ami azt mutatja, hogy a mi nagyérdemű egyházmegyei Gondnokunk bölcs irányítása mellett lehetőleg igazságos és megnyugtató ítéletet hoz bíróságunk.

A halál — sajnos — ez évben is kivette lelkészi karunkból a maga adóját s három értékes szolgatársat szólított el sorainkból. Az egyik az 5 évvel ezelőtt nyugalomba vonult *Kazay Géza*, volt laki lelkész január hó 2-án, mint már fáradt vándor tért meg az örök nyugalom hazájába. A másik: *Joó Miklós*, nagyvisnyói lelkész még csak 51 éves volt, mikor március 14-én rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. A harmadiknak, a még élte delén levő *Fekete Lajos*, sajkákápolnai lelkésztársunknak, aki folyó hó 8-án zárta le szemeit az örök álomra. Halála nem jött váratlanul, hiszen az ő élete már évek óta nem volt egyéb, mint lassu hervadás, csendes közeledés a sir felé. Jó munkás volt mindhárom testvérünk az Ur szőlőjében s méltó helyet foglaltak el lelkészi karunkban. Megérdemlik tehát, hogy a szívünkbe zárjuk, jegyzőkönyvünkben pedig kegyelettel megörökítsük emléküket!

Nagytisztelétű és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés! Köztudomásu dolog, hogy a mi derék lelkészi főjegyzőnket már hónapok óta ágybaszegezve tartja egy csaknem végzetessé vált betegség. Foglaljuk hát mindennapi imádságunkbaa kedves lelkészesivért, ki ma csak lélekben lehet közöttünk s kérjük a sorsunkat intéző Főgondviselőt, akinek jóvolta napjainkhoz napokat told, hogy tartsa meg e hűséges szolgáját nekünk is, érte aggódó szereteteinek is s adja vissza mielőbb testi erejét és jó egészségét.

És kérjük Isten áldását lelkészi karunk nesztorára: *Doktor Gyula*, volt sajkákázinczi lelkésztársunkra is, aki egy közel félszázados szolgálata után 1934. november 1-én nyugdíjba vonult s hosszú és küzdelmes lelkészi pályájának befejezése után kívánjunk számára csendes meglegedést és nyugalmat a még hátralevő életidejére.

Egyházmegyénk népmozgalmi adatai a következők:

Egyházmegyénk lélekszáma : 33.335.

Születések és keresztelesek	Reverzális történt . . .	73
száma a) fiu . . .	Ebből javunkra . . .	54
b) leány . . .	kárunkra . . .	19
Összesen	Áttért hozzánk fi . . .	18
Ebből törvényes . . .	nő . . .	26
törvénytelen . . .	Összesen	44
Kereszteleetlen nem maradt egy sem.	Kitért tőlünk fi . . .	9
Halálozások száma a) fi	nő . . .	13
b) nő	Összesen	22
Összesen	Ezek közül róm. kath. lett	13
Házasságok száma . .	szektárius . . .	9
Ebből tiszta pár . .	Konfirmáltak száma fi . .	368
vegyes pár . . .	nő . . .	390
Egyházi áldást nem kért 7 pár.	Összesen	758

Urvacsorával élt a hat alkalommal 66 090.

Vagyon ügyekre vonatkozó adatok:

Az összes egyházak bevétele volt	132.907 P 30 f
kiadása . . .	124 037 P 72 f
Pénztári maradvány	8859 P 58 f

A bevétel kevesebb, a kiadás több a múltévénél.

Az összes egyházak vagyona leltár szerint értékelve:

1. Földekben . . .	2,161.048 P 23 f
2. Épületekben . . .	3,841 303 P 40 f
3. Tőkepénzben . . .	14.393 P 35 f
4. Alapítványokban . . .	3759 P 55 f
5. Alapokban . . .	5929 P 77 f
6. Ingóságokban . . .	321.828 P 27 f
7. Hasznos jogokban . . .	36.735 P 00 f
Összesen	6,384 997 P 57 f

Az egyházak terhe:

1. Törlesztéses kölcsön . . .	41 793 P 00 f
2. Másnemű kölcsön . . .	63 865 P 29 f
Összes teher	104.865 P 29 f

Kevesebb 7593 P 33 f-el, mint a múltévben.

Levonva a terhet a vagyonértékből

marad tiszta vagyon . . .

6,280.132 P 28 f

Adakozások :

1. Isten dicsőségére	2946 P 88 f
2. Templomra	2483 P 16 f
3. Iskolára	258 P 66 f
4. Orgonára	1541 P 00 f
5. Egyházfenntartási alapra	886 P 40 f
6. Jótékonycélokra	920 P 94 f
Összesen	9037 P 04 f

Épitkezések és javítások :

1. Templomra	8442 P 26 f
2. Iskolára	2980 P 44 f
3. Lelkészlakra	4336 P 70 f
4. Tanítói lakra	1820 P 33 f
5. Egyházi melléképületekre	35 P 00 f
6. Orgonára	3110 P 00 f
Összesen	20,724 P 73 f

Nagytiszteletű és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés! Kötelességemnek tartom végül, hogy esperesi működésemről is legalább vázlatosan beszámoljak. Egyre tágasabb s egyre nehezebb munkamező az, amelyen mint esperes fáradozom. A folyó évben már idáig is 1255 az iktatószámom. Aki tisztában van azzal, hogy ugy szellemi, mint fizikai szempontból mit jelent 1265 darab aktának az elintézése, az meg tudja érteni, hogy az esperesi tisztséggel nem csupán dekórum, hanem terhes szolgálat is van egybekötve. Isten különös kegyelme az számomra, hogy ezt a szolgálatot még birom. Az Ő jóvoltának elgondolása mégacélozza gyenge erőmet s nem engedi lankadni munkakedvemet. Áldassék mindezért szent neve!

Hat egyházban és pedig: Sajóvelezden, Szilvásváradon, Rudabányán, Disznóshorvátton, Radostyánban és Parasznyán ez évben magam végeztem a canonica vizitációt s a nevezett egyházak szellemi és anyagi ügyeinek behatóbb megvizsgálása mellett sulyt fektettem arra is, hogy a gyülekezetekkel lelki kapcsolatba lépjek. Ezenkívül leltározás, lelkészválasztás és beiktatás, továbbá más egyéb egyházhatósági beavatkozást igénylő fontosabb teendők elvégzése céljából künn voltam az alacsikai, balajti, berentei, dédesi, hangácsi, hegymegi, martonyi-i, nagyvisnyói, sajóbábonyi, sajókazinci és szendrői egyházakban, s ahol csak megjelentem, hivatalos funkcióim közben igyekeztem nyitott szemekkel szétnézni, lelkekbe látni, egyéneket megismerni s a saját impresszióim alapján jólesik megismételnem

azt a fentebbi kijelentésemet, hogy egyházmegyénk gyülekezeteinek legfőbbjében még türhető a helyzet.

Nagytiszteletü és méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés! Ezekben volt szerencsém előterjeszteni esperesi évi jelentésemet. Megköszönve most már szives figyelmüket s kérve továbbra is megtisztelő bizalmukat, magamat nagybecsü jóindulatukba mély tisztelettel ajánlom.

Borsod, 1935. október 14.

Szentmártony Dániel
esperes.

Közgyűlésünk a tartalmas és egyházi életünk minden mozzanatára kiterjedő esperesi jelentést köszönettel veszi tudomásul s teljes egészében jegyzőkönyvünkben való megörökítését határozza el.

4. Az esperesi jelentéssel kapcsolatban a következő határozatokat hozza:

a) Közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul, hogy a gömör-tornai egyházmegye *Hubay Kálmán*, zádorfalvai lelkészt emelte az esperesi székbe. Őt az új tisztségében meleg szeretettel üdvözli s az egyházmegyéje élén végzendő szélesebbkörű munkájára Isten áldó kegyelmét és segedelmét kéri.

b) Közgyűlésünk egyetemes egyházunk veszteségét átérezve veszi tudomásul a dunántúli egyházkerület nagynevű püspökének: főt. és mélt. *Dr. Antal Géza* urnak, e nagytudományu kiváló férfinak elhunytát. Emlékét jegyzőkönyvünkben kegyelettel megörökíteni határozza.

c) Örömmel értesül közgyűlésünk arról, hogy a dunántúli egyházkerület gyülekezeteinek bizalma *Dr. Antal Géza* örökébe *Medgyasszay Vince*, egyházkerületi lelkészi főjegyzőt választotta meg s ültette a püspöki székbe. Amidőn nagy reménységgel tekint — ez egyházi közéleti tevékenységéről eddig is ismert férfinak — a többre bízatas terén teljesítendő munkásságára, őt magas tisztségében mély tisztelettel üdvözli, reá Isten gazdag áldását kéri.

d) Közgyűlésünk fájó érzésekkel értesül *Kazay Géza*, nyug. laki, *Joó Miklós*, nagyvisnyói és *Fekete Lajos*, sajkópápolnai lelkipásztor társaink elhunytáról. S amidőn

a megpróbáltatás harcaiban megtört testüknek csendes nyugalmat kíván az örök pihenés helyén, a veszteség fájalmával ittmaradt özvegyeiket és árváikat Isten gondviselő szeretetébe ajánlja.

e) Közgyűlésünk a II. Rákóczi Ferenc emlékét úgy örökíti meg, hogy hozzájárul egy Sárospatakon tanuló szegény teológus ifju egy évi tápintézeti díjának fedezéséhez. Az összeg adakozás útján való begyűjtéséhez már jelen közgyűlésünkön egy gyűjtőívet bocsát ki.

5. A sajobábonyi lelkészi állásra pályázat útján *Felméry Albert*, aszódi lelkész, a sajobkazinci lelkészi állásra szintén pályázat útján *Bodnár László*, dédes-bántapolcsányi lelkész, Nagyvisnyóra meghívás útján *Kocsis Béla*, ottani segédlelkész, a dédes-bántapolcsányi állásra szintén meghívás útján *Bertha István*, sajobkapolnai segédlelkész; csere útján pedig Rakacaszendre *Demeter Bertalan*, hegymegi lelkész, Hegymegre *Osváth Zoltán*, rakacaszendi lelkész, Alacskára *Igaz József*, bodroghalászi lelkész választattak meg s Kocsis Béla kivételével — ki állását csak a jövő év tavaszán foglalja el — kérik új állásaikba való beerősítésüket.

Egyházmegyei közgyűlésünk — mivel a beterjesztett iratokból megállapítja, hogy úgy a pályázat, mint a meghívás és csere útján történt választások a törvényes keretek között folytak le — *Felméry Albertet* a sajobábonyi, *Bodnár Lászlót* a sajobkazinci, *Bertha Istvánt* a dédes-bántapolcsányi, *Osváth Zoltánt* a hegymegi, *Igaz Józsefet* az alacskai lelkészi állásba beerősíti. *Demeter Bertalan*, rakacaszendi lelkész beerősítését — ki közgyűlésünkön nem jelent meg — a jövő évi közgyűlésünkre halasztja.

5—a) A beerősített lelkészek közül új állásába még nem iktatott be *Bodnár László*, sajobkazinci lelkész.

Közgyűlés a *Bodnár László* beiktatásával *Szentmártony Dániel*, esperest és *Szepessy Gyula*, világi tanácsbíró bizza meg.

6. A rudabányai egyház segédtanítóvá *Torkos Béla*, okleveles kántor-tanítót, a borsodi egyház *Joó István*, tanítót, a martonyi-i egyház *Béres János*, okl. tanítót választotta meg.

Egyházmegyei közgyűlés a törvényes uton megtartott választásokat jóváhagyja s *Torkos Béla*, *Joó István* és

Béres János, tanítókat állásaikba beerősíti, kik a törvényben előírt hivatalos esküt is leteszik.

6—a) A meszesi egyház az 1935—36-ik iskolai évre *Benyhe Sándor*, a szalonnai egyház szintén egy évi időtartamra *Jávorkai Józsefet* alkalmazta ideiglenes tanítói minőségben. Az abodi egyház az egy évre katonai szolgálatra bevoult *Nagy Béla*, tanító helyettesítésére *Benyhe Lajos*, tanítót, a balajti egyház pedig a három hónapra bevonult rendes tanítója helyetteséül *Varga Károly*, okl. tanítót alkalmazta.

Közgyűlés a nevezett egyházak jelentését jóváhagyólag tudomásul veszi.

7. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium felhívja az egyházi hatóságot, hogy *Nagy Béla* és *Bozsó Margit*, tanítóktól a hivatalos esküt vegye ki, mivel segédtanítói minőségből rendes tanítóná átlépésük alkalmával magasabb illetményük folyósításához az eskü letételéről szóló bizonyítvány is szükséges.

Bozsó Margit, sajkókazai tanítónő a hivatalos esküt leteszi. *Nagy Béla*, tanító — katonai szolgálatra való bevonulása előtt — az esperesi hivatalban történt eskütételét közgyűlés tudomásul veszi.

8. A f. évi őszi egyházkerületi közgyűléssel kapcsolatos lelkészszentelésre egyházmegyénk kebeléből

közgyűlésünk felszentelésre ajánlja: *Molnár Pál*, vadnai, *Molnár Béla*, varbói, *Máthé Zoltán*, mályinkai, *Bencs Lajos*, sajlászlófalvai és *Bartha István*, dédes-bántapolcsányi rendes lelkészeket.

9. Esperes előterjeszti a segédlelkészek jelenlegi beosztását, mely a következő: Borsodon *Fülöp Sándor*, Disznóshorvátón *Varga Péter*, Ózdon *Hubay Kálmán*, Rudabányán *Soltész Kálmán*, Sajószentpéteren *Soltész Pál*, Nagyvisnyón *Kocsis Béla*, Tardonán *Kutas Imre*, Sajóvelezden *Orbán József*, Sajókápolnán *Kazai József*.

Tudomásul szolgál.

9—a) *Balázs Ernő Csaba*, a zilizi lelkésznél bejegyzett segédlelkész okmányainak becsatolásával kéri az egyházmegyébe való bekebelezését.

Közgyűlés *Balázs Ernő Csaba*, segédlelkészt egyházmegyénkbe bekebelezi.

10. *Gödz Béla*, sajkazinczi tanítót pontos és lelkiismeretes tanítói munkálkodásának elismeréséül a főltiszt. egyházkerület igazgatói címmel tüntette ki, az erről kiállított okiratot ünnepélyes átadás végett a püspöki hivatal beküldte.

Közgyűlésünk *Gödz Béla*, tanítónak a felsőbb egyházi hatóság részéről történt kitüntetését örömmel fogadja s midőn neki az erről szóló okiratot átnyújtja, életére és további munkálkodására Isten áldó kegyelmét kéri, hogy odaadó és hivatásszeretettel végzett munkájával álljon példaképpen továbbra is s annak értékeivel gazdagítsa a rábízott gyermeki lelkeket az egyház és haza javára.

11. Olvастatik *Erdős Károly*, volt szalonnai tanítónak, a felsőborsodi ref. tanítóegyesület elnökének bucsulevele, kit a miskolci ref. egyház választott meg tanítójává s egyházmegyénk kebeléből eltávozott.

Közgyűlésünk sajnálattal veszi tudomásul *Erdős Károlynak*, e kiváló és lelkes buzgóságú tanítónak egyházmegyénkből való eltávozását, bár eddigi eredményes munkássága értékelésének tartja egyházkerületünk legelső egyházába történt megválasztását, további életére és működésére Isten gazdag áldását kívánja.

11—a) Az *Erdős Károly* eltávozásával megüresedett egyik egyházmegyei tanítóképviselői tisztségre

közgyűlésünk szavazást rendel el f. évi november 30-iki határidővel.

12. *Vadnai József*, kondói tanító, aki annak idején azzal a feltétellel erősített — az egyházmegyei közgyűlés által — tanítói állásába, hogy pótlólag kántori oklevelet szerezeni köteles, bemutatja a sárospataki ref. tanítóképző intézet kántorképesítő bizottsága által 1935. június 15-én részére kiállított kántori oklevelét.

Közgyűlés a *Vadnai József*, kondói tanító kántorra képesítését tudomásul veszi.

13 Olvастatott az egyházlátogatás számonkérő szék következő jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a felsőborsodi ref. egyházmegye számonkérő székének 1935. április 25-én, Miskolcon tartott ülésében.

Jelen vannak: *Szentmártony Dániel*, esperes és *Zsóry György*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Lőkös Sándor*, *Hubay Mihály*, *Svingor Jenő*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Gyülvézi István*, *Szigethy Ferenc*, lelkeszi tanácsbírák, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész; *Lenkey Gyula* és *Veress Károly*, e. m. számvevők, *Tóth János*, e. m. főjegyző, jegyzőkönyvvezető.

1. Esperes üdvözi a számonkérő szék megjelent tagjait s az ülés megnyitása után felhívja az egyházlátogatóságot végzett tanácsbírákat jelentéseik megtételére.

2. Az egyházlátogatói jelentések sorát az esperes kezdi meg, ki ez éven hat egyházat látogatott meg és pedig: a sajóvelezdi, szilvásvárad, rudabányai, disznóshorváti, radostyáni és parasznai egyházakat *Kövért Pál*, belm. előadó társával. A sajóvelezdi gyülekezet meglátogatásában *Zsóry György*, e. m. gondnok is részt vett s így e gyülekezetben valóságos ünnepszámba ment a canonica vizitáció.

Lőkös Sándor, tanácsbíró a vadnai, *Hubay Mihály* a sajóvamosi, *Svingor Jenő* a sajoszentpéteri, *Dr. Komjáthy Aladár* a bánvölgyi, *Gyülvézi István* a szendrői, *Szigethy Ferenc* az edelényi járásban teljesített egyházlátogatói körutjukról tesznek jelentést.

Az általános helyzetkép a gyülekezetek hitéletére nézve valamennyi egyházlátogató vallomása szerint megnyugtató képet adna, csak a nehéz gazdasági helyzet ne nehezede csaknem valamennyi egyházra nyomasztólag. Istennek hála azonban eddigelé még nem zavarta meg a szükség sem annyira a gyülekezetek életét, hogy kirívó vagy sajnálatos események okozója lenne. Lelkészek, presbiteriumok igyekeznek az egyházat a zátonyok közt is biztosan vezetni, tanítók a jövő nemzedéket tudással, hittel felvértezni.

A részletek során a következő intézkedéseket foganatosította a számonkérő szék:

a) Sajókazán a végrehajtásokat a hatóság felfüggesztette. Ezzel nagy anyagi hátrányokat okoz az egyháznak, mely jelentős adóssága törlesztését nem tudja teljesíteni. Hasonló panasz más egyházban is van.

Számonkérő szék felkéri az esperest, hogy a községi előljárásságot keresse meg és szorgalmazza a végrehajtások foganatosításában.

b) Nyomáron a tőkepénz kihelyezés ügyét, Boldván a II-od tanító fizetési és az iskolakerti ügyet, Sajóbáonyon az elhunyt lelkesz fizetési hátralékainak az özvegy részére való beszédetését és kiszolgáltatását. számonkérő szék az esperes hatáskörébe utalja.

c) A *Lipták Mihály*, hangácsi volt és szektáskodása miatt birói ítélettel sujtott presbiter iránt rokonszenvező lelkészek magatartására nézve számonkérő szék a lelkészértekezlet állásfoglalását és e kérdésnek ott való megtárgyalását látja szükségesnek.

d) *Nagy Béla*, abodi tanítót fizeteskövetelése ügyében utasítja számonkérő szék, hogy ha az egyesség a presbitériummal nem sikerülne, igényét az összes erre vonatkozó iratokkal együtt jelentse be közig. bíróságunk elnökségéhez.

e) A szendrői presbitériumot felhívja számonkérő szék, hogy az egyház birtokában lévő мүкincsek értékesítésénél felelőssége teljes tudatában, szakközegek meghallgatásával járjon el s eladásnál kösse ki a felsőbb egyházi hatóság jóváhagyását.

f) Nagyvisnyó utasíttatik Csernely szórvány lelkiismeretes gondozására.

3. *Zsóry György*, e. m. gondnok indítványa alapján számonkérő szék az e. m. gyűlés útján figyelmeztetni kívánja az egyházakat, hogy egyházi pénzeknek kölcsönadását megfelelő presbiteri határozattal eszközöljenek; a határozathozatalnál névszerinti szavazás és annak feltüntetése szükséges, mert behajthatatlanság esetén a határozatban résztvettek teljes anyagi felelősséggel tartoznak.

4. *Lenkey Gyula* és *Veress Károly*, számvevők első ízben terjesztik elő az egyházi, gondnoki számadások átvizsgálásánál szerzett tapasztalataikat, a számadásoknál észlelt hiányokat és fogyatkozásokat. Minden aprólékosságra kiterjedő, lelkiismeretes és szakszerű munkájuknak csak az előadása is sok időt vett igénybe. A számadások közt nem volt olyan, melyet súlyos okok gátolnának a megerősítésben, viszont egy sem akadt, melynek valami formahibája ne lett volna.

Számonkérő szék elismeréssel és köszönettel fogadja a számvevők ez első és becsületesen végzett revizori munkáit s úgy határozza, hogy a számvevők az egyes számadásoknál észlelt hiányokra, befelelés végett hívják fel az egyházak vezetőit; amennyiben pedig e felhívásnak valamelyik egyház nem tenne eleget, oda a mulasztásban vétkes terhére a számvevő kiszáll. A számvevők elvi javaslatainak megvitatására s az egységes pénzkezelés szabályainak megállapítására pedig egy bizottságot küld ki, melynek tagjai: az esperes, lelkészi főjegyző, dékán és a két számvevő.

5. Olvasztatik az e. m. számvevőszék f. év márc. 11-én tartott egyházmegyei pénztári vizsgálatáról felvett jegyzőkönyve.

Számonkérő szék a vizsgálati jegyzőkönyv adatait megerősítés végett felterjeszti az e. m. közgyűlésnek, annak az indítványnak

meleg pártolásával együtt, mely az esperes és az e. m. dékán évi tiszteletdíjának felemelésére vonatkozik.

6. Kiküldött egyházlátogatók elszámolnak és beszolgáltatják az egyházak részéről a kimutatás szerint befizetett közegyházi járulékokat.

Számonkérő szék a különböző cimeken befolyt járulékok főösszegét 4685 P 96 fillért nyugta ellenében az e. m. pénztárnoknak átad.

Kmf.

Zsóry György
e. m. gondnok.

Szentmártony Dániel
esperes.

Tóth János
jegyzőkönyvvezető.

Közgyűlésünk az egyház szellemi és anyagi életét feltűntető jegyzőkönyvet tudomásul veszi a gondnoki számadásokat, miután a számvevők által észlelt hiányokat pótolták és igazolták mind megerősíti.

A számvevőszék javaslata alapján közgyűlésünk:

a) utasítja Nagy Béla, abodi tanítót, hogy ha fizetés-követelése ügyében az egyezés a presbitériummal nem sikerülne, igényét az összes erre vonatkozó iratokkal együtt jelentse be az egyh. megyei közigazgatási bíróság elnökségéhez;

b) felhívja a szendrői presbitériumot, hogy az egyház birtokában levő műkincsek értékesítésénél, felelőssége teljes tudatában szakközegek meghallgatásával járjon el s az eladásnál kösse ki a felsőbb egyházi hatóság jóváhagyását;

c) utasítja a nagyvisnyói lelkészt és presbitériumot Csernely szórvány lelkiismeretes gondozására;

d) figyelmezteti az egyházakat, hogy az egyházi pénzeknek kölcsönadását megfelelő presbiteri határozattal eszközöljék, a határozathozatalnál névszerinti szavazással döntsenek, aminek jegyzőkönyvi feltűntetése szükséges, mert behatjhatatlanság esetén a határozathozatalban résztvettek teljes anyagi felelősséggel tartoznak.

13—a) Veress Károly, számvevő javaslata alapján a gondnoki számadások rendszeresebb összeállítására és az indokolatlan kiadások megtakarítása céljából közgyűlés

1. utasítja az egyházak lelkészeit és gondnokait, hogy a gondnoki számadások másodpéldányait az előirt nyomtatványokon készítsék el; a nyugtákon pontosan jelöljék meg, hogy akiadás milyen célra történt. Ügyeljenek arra is, hogy a nyugták rendes papirra (lehetőleg nyomtatványra) legyenek írva, ne bármi leszakított darabra.

2. A bevételi nyugtákat a tényleges befizetők írják alá, ne pedig a gondnokok.

3. Az adócsökkentési segély, teljes egészében az egyházi gondnoki számadásba vételezendő be s az annak összegéből történt levonások a kiadások megfelelő csoportjában elszámolandók.

4. Az egyház kezelésében levő mindenféle alapok s ezeknek bevételei és kiadásai a rendes gondnoki számadásba állítandók be.

5. A megállapított díjaknál (ellátás, irodai átalány stb.) nagyobb összeget felvett lelkészek, a többletet kötelesek visszafizetni az egyház pénztárába.

6. A gondnoki számadás, vagy egyházlátogatáskor a presbitereknek az egyház költségére történő evés-ivása a jövőben beszüntetendő

7. A gondnokok, kik az egyházaktól tiszteletdíjat kapnak, egyházi ügyben való eljárásuk alkalmával napi-díjat nem számíthatnak fel, legfeljebb fuvarköltséget, ha az valóban felmerül.

8. Ügyeljenek fel a lelkészek arra, hogy az egyházak részére teljesített fuvarokat ne számítsák fel az azokat teljesítőik magas összegben.

9. Vezettsék be minden egyházban az a szokás, hogy az urvacsora osztáshoz a kenyeret a presbiterek sorban adják, de egyháztagek is adhatnak.

10. Az egyes egyházaknak a Mérleg-ben kimutatott földbérlet hátralékáról részletes kimutatás csatolandó be a gondnoki számadás másodpéldányához, a hátralékosok nevének és tartozásuk összegének feltüntetésével s ezt behajtás végett a számonkérő szék adja át az egyházmegyei ügyészeknek.

14. Olvaslatik az egyházmegyei számvevőség jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv.

Készült Sajóecsegen, 1935. év március hó 11-én a felsőborsodi ref. egyházmegye számvevőségének az e. m. pénztár megvizsgálásának tárgyában tartott üléséről.

Jelen voltak alólirottak.

A számvevőség felhívása folytán dékán rendelkezésre bocsátotta az e. m. számadását, vagyoni állapotát feltüntető közig. pénztári főkönyvet, az egyes egyházak betétkövetelési könyvét vonatkozó kötvénykimutatást, eredeti kötelezvényeket, betétkönyveket, hadikölcsönkötvényeket, a pénztári főkönyv tételeire vonatkozó kiadási és bevételi okmányokat, nyugtákat, amelyeknek tüzetes, tételenként való átvizsgálása után az egyes pénztárak állományát a következő, részletesen feltüntetett összegekben állapította meg:

I Közigazgatási pénztár állománya 1934. dec. 31-én.

Bevétel	26.577 P 43 f
Kiadás	23.755 P 42 f
	<hr/>
Pénztári maradvány	2822 P 01 f

A pénztár állása.

Késpénz	2822 P 01 f
Kamatkozó tőkében	14 820 P 89 f
Kamathátralék	919 P 11 f
	<hr/>
Összesen	18.562 P 01 f

amely összegből az idegen tőke (lelkészi, tanítói,

egyházközségi s Rádai-alap s tőkék) 4147 P 68 f

Tehát saját tőke összege 14.414 P 33 f

Számvevőség megállapítja, hogy a kötelezvényeken alapuló követelésekből 1005 P 81 f befolyt, kamatokban 756 P 47 f; ehhez képest utasítja számvevőség a dékánt, hogy a kamatok pontos befizetése, ugyszintén azoknál, akik még a kamatfizetést is elmulasztották, a tőke és járulékainak behajtása céljából az egyházmegye ügyészénél eljárjon.

II. Egyesített kisebb alapok.

(Bárczay, Somossy, Szakall és Iskolai könyvek).

az 1934. évben bevétel és kiadás változatlan.

III. Iadányi Balog József — Vladár-alap

állása változatlan, az esedékes kamatok tőkésítettén P 661 80 fillér

A hadikölcsönkötvények beváltására, azok kamatszelvevényeinek értékesítésére intézkedés — mint az előző években is fennforgó okokból — nem történt.

Számvevőszék a rendelkezésre álló, fentebb kiemelt közig. pénztári főkönyv, valamint a vonatkozó bevételi és kiadási okmányok adatai alapján tüzetes vizsgálat alá vonta az 1934. év dec. 31-ig terjedő időre szóló számadásokat.

Ezek alapján megállapítást nyert, hogy a pénztárállomány a következő:

Bevétel	26.577 P 43 f
Kiadás	23 755 P 42 f
Pénztári készlet					2822 P 01 f

mely összeget dékán részben postatakarékpenztári folyószámlán, részben készpénzben felmutatott.

Számvevőszék megállapítja, hogy a felmutatott pénztári könyvek adatai rendellenséget az okmányok alakilag és tartalmilag kifogást nem mutatnak.

Számvevőszék előtt dékán vagyonmérleget ismertette.

Ezután javasolja számvevőszék, hogy:

1. A sámadó dékánnak a felmentvény a szokásos irások fenntartása mellett megadassék, neki működéséért elismerés nyilváníttassék.

2. Javasolja, hogy a kihelyezett kölcsönök után továbbra is 5½ % kamatláb mellett állapíttassék meg a kamatfizetés, viszont a betétek után az egyházmegye 3 % kamatot fizessen.

3. Javasolja, hogy a dédesi egyház 100 P tőkertartozásáról kiállított kötvényt terjesszen be az egyházmegye dékánjához, vagy pedig fizesse ki a kölcsönzött összeget.

4. Javasolja, hogy a *Bartha Gyula*, sajióivánkai lelkész 515 sz. kötvénye (400 pengőről) egyesíttessék a 851 sz. ugyancsak vele szemben fennálló kötvénytartozásával; ehhez képest a 400 P-ről szóló kötvényen alapuló tartozás tekintetében is az egyik készfizető kezes elhalálózása folytán a megfelelő kezes belépésével a hiány pótolttassék.

5. Javasolja, hogy a folyó évi január hó 1-től kezdődően az egyházmegye esperese részére uti átalány és reprezentacionális költségek fedezésére az eddigi illetményeken felül évi 300 pengő, az egyházmegyei dékán részére pedig illetménye évenként 360 P-ben

állapíttassék meg, mert egyfelől az esperes hivatásával kapcsolatos különféle és jelentős készkiadásokat igénylő eljárások, utazások, kellő fedezetet nem nyernek az eddig megállapított illetmények összegében; emellett kétségtelen tényként állapítható meg az, hogy a felsőborsodi egyházmegye esperesének és dékánjának eddig megállapított illetményei aránytalanul csekélyebbek a többi egyházmegyékben működő tisztviselők illetményeihez képest. Másfelől az illetménykiegészítés az egyházmegye anyagi helyzetével összeegyeztethető, az egyházközségeket pedig nem terheli; mindezekon felül a tisztviselők munkájával még e javasolt összegek sem állanak arányban.

E jegyzőkönyv felolvastatván, helybenhagyatott,

Kmf.

Szentmártony Dániel
esperes.

Zsóry György
e. m. gondnok.

Harsányi Géza

Dr. Komjáthy Aladár

Lőkös Sándor
dékán.

Gyüllvészi István
e. m. tanácsbíró, mint jzókvezető.

Közgyűlésünk a számvevőszék előterjesztését tudomásul veszi s a dékán számára a felmentvényt a szokásos óvások fenntartása mellett megadja és hűséges munkájáért elismerését nyilvánítja.

Elhatározza közgyűlés, hogy:

1. a kihelyezett kölcsönök után a pénztár továbbra is $5\frac{1}{2}\%$ -os kamatot fizettet a betétek után pedig 3% kamatot fizet az egyházmegye.

2. Felhívja a dédesi egyházat, hogy 100 pengő tőketartozásáról vagy kiállított kötvényt terjesszen be az egyházmegye dékánjához, vagy fizesse vissza a kikölcsönzött összeget.

3. A *Bartha Gyula*, sajoivánkai lelkész 515. sz. 400 pengőről szóló kötvényét a 851. sz. kötvényével való egyesítését közgyűlés szükségesnek látja s felhívja a tartozót, hogy a 400 pengős kötvény egyik elhalt készfizető kezésének pótlásáról 30 napon belül gondoskodjék.

4. Esperes és dékán illetménye felemelését indokoltnak és méltányosnak ismeri el s a javasolt összegek visszamenőleges kifizetését elhatározza.

15. Olvastatott a lelkészértekezletnek 1935. évi június hó 4-én felvett jegyzőkönyve. A lelkészértekezleti gyűlésen *Örkényi Sándor*, alacskai lelkész olvasott bibliát és imádkozott, miután *Hubay Mihály*, elnök tartott megnyitót. *Keresztury József*, *Rozgonyi László*, volt nekézsenyi lelkész, *Molnár Pál* pedig *Svingor József*, volt vadnai lelkészről tartott emlékbeszédet. *Szentmártony Dániel*, esperes „Időszerű teendők megbeszélése“ címen tartott előadást. *Veress Károly*, számvevő a helyes és pontos gondnoki számadás összeállításának módozatát ismertette. *Dr. Komjáthy Aladár* az oxfordi csoport mozgalomról értekezett. *Lőkös Sándor*, pénztáros évi pénztári jelentését terjesztette elő.

Esperes ur előadásával kapcsolatban lelkészértekezlet a következő javaslatot terjeszti egyházmegyei közgyűlés elé:

Egyházmegyei közgyűlés kötelezze el a kebelbeli egyházközségeket arra, hogy a lelkészek részére egyházmegyei gyűlésre és lelkészértekezletre történő hivatalos utazásaik alkalmával, a vasutállomásig természetbeni fuvar biztosítsanak. Ennek hiányában hatalmazza fel a lelkészeket arra, hogy erről saját hatáskörükben gondoskodjanak, illetőleg a fuvardíjat készpénzben vehessék fel az egyházak pénztárából.

Közgyűlés kötelezi az egyházközségeket — az egyházmegyei és lelkészértekezleti gyűlések alkalmával — arra, hogy a lelkészek számára a legközelebbi vasutállomáshoz természetbeni fuvart adjanak. Ha ezt az egyházközségek nem teljesíthetnék, kötelesek a lelkészeknek az egyház pénztárából a fuvardíjat kifizetni, hogy maguk gondoskodhassanak a szükséges fuvar előállításáról.

16. *Dr. Komjáthy Aladár*, tanügyi bizottsági elnök a következő jelentést terjeszti közgyűlés elé:

Mielőtt áttérnék egyházmegyénk 1934—35. iskolai évi oktatásügyi helyzetének ismertetésére, egy felsőbbbhatósági intézkedésre kívánok reámutatni.

Az Egyetemes Konvent a 176. számú jegyzőkönyvi pontjában a vallás- és közoktatásügyi miniszterium 53 300/1934. VI. főosztály számú átiratára elrendeli, hogy konfirmált gyermekeknek a tanév végéig kötelességük járni az iskolába, mert több helyen megtörtént, hogy azok a gyermekek, akik megkonfirmáltak, többé nem látogatták az iskolát a pünkösdtől az iskolai év végéig terjedő időben. Egyetemes Konvent egyidejűleg az ellenőrzésre is felhívja az egyházmegyei tanügyi bizottságokat, hogy ezt a rendelkezését végrehajtották-e minden vonalon?

Nyári körlátogatók voltak: *Várady József* és *Erdős Károly* a nyárádi, *Salamon Gyula* és *Varga Károly* a szalonnai, *Bodnár*

László és Eperjessy Béla a szendrői, Kőrössy István és Harsányi János a sajszentpéteri, Veress Károly és Gööz Pál a szilvási, Kövér Pál és Gööz Béla a vadnai, Sápy Dezső és Urbán József a sajtóvámosi körben.

A nyári körlátogatókat ugyanarra a helyre kellett beosztani, ahol tavaly voltak, mert az elmúlt évben az egyházmegyei tanügyi bizottság úgy határozott, hogy ne évenként változzanak, hanem 3 évenként. Így legalább jobban észre lehet venni egyes iskoláknál a haladást, vagy a hanyatlást. Meg kell még jegyezni, hogy *Veress Károly*, balajti lelkipásztor most júniusban halaszthatatlan családi ügye miatt nem tudta hivatalos tisztét ellátni és ezért helyette *Kereszturi József*, nekézsenyi lelkipásztort kértem fel a helyettesítésre, aki azt a legnagyobb készséggel vállalta is.

Az iskolalátogatóság által beterjesztett jelentések általában kedvező képet nyújtanak egyházmegyénk iskoláinak állapotáról. A tanítósnak nagyrésze — Istennek legyen érte hála — lelkiismeretesen és pontosan teljesíti kötelességét. Ugy vallásos, valamint hazafias irányban lankadatlan buzdósággal végzi a reábizottakat. Ha keserves idők is járnak, azért tanítóink — minden erejüket és tehetségüket az iskola szolgálatába állítva — igyekeznek a nevelés és oktatás nehéz munkáját végezni úgy, hogy iskolájuk színvonala a kor követelményének megfelelő legyen, továbbá, hogy az a népiskola, ahol munkálkodnak, megérdemelje a református keresztyén nevet. Azok az iskolák, ahol tavaly nem volt kielégítő az eredmény, most igyekeztek jóvá tenni a mulasztást és a jelentés elismeréssel beszél az igyekezetről.

Egy fájdalmas tényre is reá kell mutatnom. Dövényben annyira csökken a gyermekek száma, hogy az iskola tanítója attól fél, ami az elnéptelenedés miatt nem egy iskolánkban bekövetkezett, t. i. az államsegély elmaradásától.

A nem református iskolákban a vallás és énektanítás meg lehetős jó eredményt mutat, bár itt is vannak hibák, amelyeket rövidesen ki kell küszöbölnünk. Külön felhívtam az iskolalátogatóságot arra, hogy a szórványokban levő iskolákat feltétlenül vizsgálja meg, de úgy látom, nem történt meg mindenütt. Nincs szó a jelentésben arról, hogy Herbolya bányatelepen volt-e vallástanítás? Ugyancsak nem beszél a jelentés arról sem, hogy Sátán a ref. növendékek hitünk igazságaira oktattak-e? Nagyvisnyó nem gondozta Csernely szórványt, ahol 6 gyermek volt. Most is az ózdi misszióknak kellett gondoznia, ami bizony költségbe került, mert külön alkalommal kellett oda kiszállani, dehát másképen nem

lehetett cselekedni, ha Nagyvisnyó az egyházmegyei utasítást semmibe sem vette és szórványát hagyta gondozni azoknak a pástoroknak, akik amúgy is épen elegendő munkát végeznek saját szórványaik gondozásánál. Elégtelen jegyet nem kapott egyetlen iskola sem. Haladás látható a tornaszentjakabi és debrétei iskolákban, ugyancsak haladás tapasztalható a disznóshorváti községi iskolában személyváltozás kapcsán. Az ormospusztai telep vezetősége kifejezést adott annak a véleményének, hogyha más tudja tanítani a vallástant a disznóshorváti községi iskolában, akkor miért nem intézkedik az egyházmegye, hogy Ormospusztán is személyváltozás legyen? Ebben bizonyos foku mellőzést látnak.

A szakácsii egyházra panaszkodnak az iskolalátogatók, hogy sem tavaly, sem pedig az idén nem fizette ki a napidíjat. Kérik azt az illető egyház adócsökkentési segélyéből levonni.

Statisztikai adatok Egyházmegyénk lélekszáma: 33 077. Az egyházközségek száma: 57, melyek 7 iskolalátogatói körbe vannak beosztva. Az 57 egyház közül 51 saját, vagyis ref. iskolát tart fenn és pedig 48 az összes tanköteleseket befogadó iskolát. Rudabánya, Disznóshorvát és Tardona a tanköteleseket csak részben befogadó iskolát tart fenn. 6 egyházközség pedig egyáltalán nem tart el iskolát: Szakácsi, Bánfalva, Dédés, Ózd, Susa, Nyomár.

A mindennapi iskolák közül 45 hat osztályu, 1: Abod 5 osztályu, 2: Tornaszentjakab, Rakacaszend és Tardona 4 osztályu, 3: Disznóshorvát pedig 3 osztályu. Tardonán az első és másodosztályu gyermekek a községi iskolába, Disznóshorvátban pedig az alsó 3 osztály a községi iskolába, míg a három felsőosztály a ref. iskolába, Tardonán pedig a felső négy osztály látogatja a mi iskolánkat. Az iskolák közül 39 egy tanerős, 10 két tanerős és 2 három tanerős. Két tanerős iskola van két tanteremmel: Lakon, Varbón, Parasznyán, Szilvásváradon, Nekézsenyben, Sajókazán, Sajókazincon és Boldván. Egy tanteremmel: Alacsán és Mályinkán. Három tanerős iskola van 3 tanteremmel: Sajószentpéteren és Nagyvisnyón.

A tantermek száma 63, melyek közül megfelelő 58, nem megfelelő: 5, u. m.: Felsőkelecsény, Balajt, Borsod, Alacska és Sajóivánka. Az iskola felszerelése csaknem mindenütt hiányos. A működött tanerők száma 65, ezek közül férfi 56, nő 9, okleveles rendes tanító 62, segédtanító 4, beleértve a borsodi és szendrői helyetteseket is és nem volt okleveles a rakacaszendi lelkész. A 63 tanterem közül 60-on alul vannak a tanulók 38 iskolában,

60—80-ig 18-ban, 80—100-ig 4-ben és 100 an felül 3-ban : Szendrőben, Alacskán és Sajóvamoson.

Mindennapi tankötelesek száma : 2263 fiu, 2125 leány, összesen : 4388 (138-al kevesebb, mint az előző iskolai évben).

a) Saját iskolánkba járt 1670 fiu, 1572 leány, összesen : 3242

b) Áll., községi, vagy társ.

iskolába járt 576 fiu, 545 leány, összesen : 1121

c) Másfelekezeti iskolába

járt 8 fiu, 17 leány, összesen : 25

összesen : 2254 fiu, 2134 leány, összesen : 4388

Ismétlőiskola köteles volt 874 fiu, 991 leány, összesen : 1865

Ebből saját iskolánkba járt 764 fiu, 821 leány, összesen : 1585

Másjellegű iskolába járt 111 fiu, 169 leány, összesen : 280

A nem református iskolába járó ismétlőiskolások vallásoktatásáról is gondoskodva volt mindenütt.

Más vallásu gyermek járt iskoláinkba 168 fiu és 150 leány, összesen 318.

Konfirmáltatott : 291 fiu és 304 leány, összesen : 595.

A tanítás eredménye a következő volt:

Református iskolák. *Kitűnő:* Szendrő, Szuhoggy, Felsőkelecsény, Felsőnyárád. Szalonna, Abod, Borsod, Edelény, Varbó I—III., IV—VI., Alacská I—III., IV—VI., Bánhorvát, Bántapolcsány, Nagyvisnyó I., II—III., IV—VI., Szilvásvárád I—II., Nekézseny I—II., Vadna, Sajóvelezd, Sajóivánka, Sajókaza I—III., IV—VI., Sajókazinc IV—VI., Boldva I—II., Sajóecseg, Sajóbáony, összesen : 28.

Jeles: Sajókazinc IV—VI., Barcika, Szilvásvárád III—VI., Sajókápolna, Kondó, Radostyán, Sajószentpéter II—III., IV—VI., Szendrő-lád, Lak I—III., IV—VI., Balajt, Finke, Disznóshorvát, Ziliz, Boldva III—VI., összesen : 16.

Jó: Rudabánya, Dövény, Martonyi, Tornaszentjakab, Meszes, Ládbesenyő, Parasznya I—III—V., II—IV—VI., Sajólászlófalva, Sajószentpéter I., Berente, Nagybarca, Mályinka I—III., IV—VI., Nekézseny III—VI., Hegymeg, összesen : 16.

Elégséges: Rakacaszend, Dama'k, Sajóvamos, összesen : 3.

Állami iskolák. *Kitűnő:* Nyomár, Dédes.

Jeles: Szakácsi, Sajószentpéter, Alsóbarcika.

Jó: Debréte.

Községi iskolák. *Kitűnő:* Tardona I—II., Disznóshorvát (*Istók*)
Jeles: Királykut, Bánfalva I—II., Disznóshorvát (*Nagy*).

Társulati iskolák. *Kitűnő:* Ózd, Farkaslyuk-bányatelep,
 Sóllyomtelep.

Jeles: Sajószentpéter.

Jó: Rudabánya.

Elégséges: Ormospuszta, Rudolftelep, Mucsony társ. iskolák

A felsorolt iskolákon kívül osztályzatot kapott még a felső-
 telekesi róm. kath. iskola, még pedig jó minőségben részesült.

Mulasztás volt: a) Mindennapi iskolában igazolt 33 761.
 igazolatlan 294!, összesen: 36 702 félnap b) Ismétlődő iskolában
 igazolt 2727, igazolatlan: 2999, összesen: 5726 félnap. A mulasz-
 tások megállítására a szükséges intézkedéseket mindenütt megtették.

A tanítás mindenütt az egyházkerületi tanterv szerint történt
 és a vallás és énektanításra is mindenütt kellő gondot fordítottak.
 A gyermekek minden iskolába a törvényes korban adattak fel. Az
 iskolák takarításáról legtöbb helyen az egyház gondoskodott. Az
 iskola felszerelése a legtöbb helyen hiányos. Az iskola épületében
 több helyen kisebb javítások történtek és a hiányzó eszközöket
 pótolni igyekeztek. Az iskolai évet mindenütt a törvényes időben
 kezdték és zárták. Órarend, leltár, naplók, értesítő könyvecskék
 mindenütt vannak.

A szegény gyermekek tankönyvvél való ellátásáról több egy-
 házban gondoskodtak, sőt voltak helyek, ahol ruhával is ellátták a
 gyermekeket s a szeretetadományt karácsonyfa ünnepélyvel kapcso-
 latban ki is osztották a rászorultaknak.

Iskolai könyvtár van: tanítóké 33 helyen, tanulóké 23 helyen.

Nincs könyvtár: Felsőnyáradon, Berentén, Sajólászlófalván,
 Varbón, Kondón, Sajókápolnán, Sajószentpéteren, Boldván és
 Damakon.

Faiskola van: Hangácson, Balajton, Parasznyán, Mályinkán,
 Szalonnán és Radostyánban.

A református népoktatás fenntartására fordított összeg:

a) az egyháztól 52.607 P 38 f

b) az államtól 79.445 P 52 f

c) községtől, vagy más alapból 1709 P 00 f

Összesen: 133.761 P 90 f

Közgyűlésünk a jelentést köszönettel tudomásul veszi.

16—a) A tanügyi bizottsági jelentéssel kapcsolatban olvastatott a tanügyi bizottságnak 1935. szeptember 3-án Miskolcon tartott ülésén felvett jegyzőkönyve, melyben a bizottság a következő javaslatokat terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé:

Az egyházmegyei közgyűlés: 1. Jutalmazza-elismerésével a kiváló eredményt felmutató iskolák tanítóit, a hitoktatókat és *Máthé Zoltán*, mályinkai ref. lelkészt, ki ez évben is önként és eredményesen végezte iskolájában a hitoktatást.

2. Fejezze ki hálás köszönetét *Pallavicini Alfonz* őrgrófnak a szilvásváradai ref. iskola részére juttatott 14 ürméter tűzifa adományáért.

3. *Veress Károly*, lelkész indítványára javasolja a felsőbb hatóságoknak a népiskola V—VI. osztálya számára katekibíró módon összeállított hiterősítő tételeket tartalmazó füzet kiadását, melyek más felekezetek tanításával szembeállítva, református hitigazságainkat hirdetik. A gyermekek ismeretét szélesbitve, tudását tartóssá téve képessé teszik arra, hogy a szekták tanításaival szemben erősen megállhassanak.

4. Az új iskolalátogatási jegyzőkönyvnek, a tanító felkészültségét és munkáját elbíró rovatok kitöltésénél, az egységes minősítés céljából fogadja el az alábbi fokozatokat:

I. *A tanító módszere milyen?*: 1. Új tanterv kivánta, gyakorlati. 2. Új irány felé törekvő. 3. Régi utakon haladó.

II. *A tanító hogyan tölti be feladatát?*: 1. Lelkiismeretes buzgósággal. 2. Jó igyekezettel. 3. Kötelességszerűen.

III. *Észrevehető nevelői hatás*: 1. Építő (vallásos, hazafias). 2. Nevelői célokat megközelítő.

5. Fogadja el *Veress Károly*, lelkésznek a tanügyi bizottsági és körlátogatói tisztségéről való lemondását, ki egyházmegyei jegyzői és számvevői teendői s több más elfoglaltsága miatt, kényszerül e tisztségektől megválni s a távozásával megüresedett tisztségeket töltsse be.

6. Hiterősítés céljából tegye kötelezővé az egyházmegye összes népiskolájában — a hódmezővásárhelyi

minta szerinti — alábbi kis hitvallásnak naponkénti elmondását:

„Református magyar vagyok,
Halálomig az maradok.
Vallásomnak semmi foltja,
Tiszta mint a menny égboltja.
Amint én a tiszta vallást megszerettem:
Ugy áldjon meg, úgy szeressen Isten engem.“

A beterjesztett javaslatok alapján egyházmegyei közgyűlés a következőkben határoz:

a) Ugy a kiváló eredményt felmutatott tanítóknak, mint a hitoktatóknak és *Máthé Zoltán*, mályinkai lelkésznek elismerését nyilvánítja.

b) Hálás köszönetét fejezi ki *Pallavicini Alfonz*, örgrófnak azért az adományért, melyben a szilvászvárad ref. iskolát részesítette.

c) *Veress Károly*, lelkész indítványának megfelelően felterjesztést tesz a felsőbb egyházi hatóságokhoz, hogy a népiskola V—VI. osztályai számára, hiterősítő tetteket tartalmazó apologetikus jellegű füzeteket adjon ki a tankönyv melletti tanítás céljából, hogy felsőbb osztályú növendékeink a más felekezetűek és a szekták tanításaival szemben, hitigazságaink védelmében felvérteztessenek.

d) Az új iskolalátogatási jegyzőkönyvnek a tanító felkészültségét és munkáját elbíráló rovatok kitöltésénél a tanügyi bizottság javaslatát egészében elfogadja.

e) *Veress Károly*, lelkésznek tanügyi bizottsági és körlátogatói tisztségéről való lemondását — indokainak helyt adva — elfogadja.

f) Kötelezővé teszi egyházmegyénk összes népiskoláiban a javasolt hitvallásnak naponkénti és pedig a tanulásutáni imádság végén való elmondását.

17. *Kövér Pál*, egyházmegyei belmissziói előadó előterjeszti az egyházmegye 1934/35 évi missziói életéről a következő jelentését:

A latin közmondást: „Tempora mutantur et nos mutamur in illis“ a gyülekezetekből beérkező missziói jelentésekre tekintettel úgy kell módosítanom: „... et nos non mutamur ...“ Az idők

változása, a római egyház, a szekták, a hitellenség erősödő rohamai egyházunk örállóit is a változott időknek megfelelő változásra sarkíthatná, de ez — legalább is a missziói jelentések kitöltésének módjáról — egyáltalán nem állapítható meg. Pedig az ilyen külső, technikai dolgokban való hanyagság és felületesség a legtöbb esetben a belső missziói egyházépítő munkában való hanyagságnak és felületességnek is ismertetőjele szokott lenni. Aztán meg, hogy tudjon ilyen körülmények között a missziói előadó hű képet adni az egyházmegye missziói életéről? Csak pár példát ragadok ki állításom igazolására.

A jelentés „8. Egyetemes mozgalmak és célok“ rovatában erre a kérdésre: „Támogatott-e az egyházközség egyetemes jellegű célokat?“ a legtöbb felelet így hangzik: számadás szerint, alamizsna könyv szerint, sőt így is: semmit! Holott e rovatban fel van sorolva, hogy miket kell ilyen célok alatt érteni! Így aztán érthető, hogy a számadatok 8:7 pontja alatt az országos ref. intézmények és egyesületek támogatására feltüntetett összeg tekintetében óriási eltérések vannak. Sok jelentés megmondja, hogy hány naptár, biblia, énekeskönyv kettő el, hány előfizető volt vallásos lapokra, de ezek árát nem tünteti fel s így a gyülekezeti iratterjesztés pénzforgalmát nem közli. Ezért van, hogy bár az iratterjesztés a múlt évinél nagyobb, mégis sokkal kevesebb a gyülekezeti iratterjesztés pénzforgalma. Viszont olyan jelentések is vannak, melyek közlik annak összegét, hogy mennyit fordított a gyülekezet a kebelében lévő egyesületekkel együtt a misszió munkájára, de minden részletezés nélkül. Egyik jelentés arról tudósít, hogy ott átlagban a gyülekezet 130%-a urvacsorázik, másik szerint falun felesleges a vasárnapi bibliai iskola. Ne állítsunk ilyeneket!

Most már reátérve egyházmegyéink 1934/35. évi missziói életére, a következőket jelenthetem: a missziói munkánál fejlődés, egyhelyben állás és visszaesés egyaránt észlelhető. Fejlődés leginkább az ifjúsági és leányegyesületeknél, valamint az iratterjesztésnél van. Legnehezebben a felnőttek bibliaköre és a házi istentisztelet mennek. A gyermek misszióknál némi hanyatlás tapasztalható. Kissé emelkedett a bibliaiskolába járó gyermekek száma, viszont erősen csökkent a különleges gondozásban részesülteké. A konfirmáció képén a javulás jelét mutatja az oktatási idő tartamának meghosszabbodása. Igaz, hogy most a szegénytelen 3 hétig 3 helyen, ezzel szemben 6—10 hétig 10, 6 hónapnál tovább 7, 2 évig 1 helyen, a többi helyen 3—6 hónapig tart. Átlagosan alkalmazott korhatár 12—13 év, 2 gyülekezetben 14, 2-ben 13—14, 4-ben 13, 1-ben

12—16, 1-ben 12—14, 7-ben a betöltött 12, a többiben 12 év. A használt káték címe az eddigi dus választék. A konfirmáltak összetartásának és gondozásának módja a vasárnap délutáni templomi bentmarasztáson kívül az állandóan szaporodó fiu- és leányegyesületekben, illetve bibliakörökben történik. Ezeknek a R. K. I. E. és R. K. L. E. mintára alakuló egyesületeknek szaporítása és fejlesztése céljából rendeztünk 1935. március 1-én Sajóvamoson, 2-án Disznóshorvátton R. K. I. E. és R. K. L. E. körzeti konferenciát. Az igehirdetést Sajóvamoson *Dr. Komjáthy Aladár*, Disznóshorvátton *Svingor Jenő* végezte. Elnöki megnyitót Sajóvamoson *Szentmártony Dániel*, esperes, Disznóshorvátton *Tóth János* mondott. Mindkét konferencián előadók voltak: *Rózsa Ibolya*, R. K. L. E. titkár (lelki növekedés), *Dobos Károly*, R. K. I. E. titkár, konventi ifjusági lelkész (magyar ref. Sámsonok a Sátán 4 cellája: dohányzás, kártyázás, iszákosság, paráznaság). A presbiterekhez mindkét alkalommal *Kövér Pál*, e. m. missziói előadó szólt. Közreműködtek még *Kövér Pálné* szólo énekkel, *Kovács József*, földmives megtérésre felhívó szózattal, egyesületi megbizottak üdvözléssel, beszámolóval, szavallattal párbeszéddel, szólo énekkel. Ifjusági vegyes, leány- és férfikarok. Hisszük, hogy ez az áldott megvetés nem bizonyul hiábavalónak.

A felnőtt egyháztagok gondozásának képe alig változott. Néhánnyal csökkent a vallásos estélyek száma, viszont jelentékenyen kevesbbedett a családok között tartott házi áhítatoké. Ez azonban csak a nem jelentések folyamánya. Örvendetes, hogy mindig több helyen tartják az esti istentiszteleteket. Ezeket bünbánati hetekben minden gyülekezetben meg kellene honosítani. S talán még örvendetesebb jelenség, hogy 22 egyházközségből jelentenek családlátogatást. 18 helyről 449-et, 2 helyről azt, hogy a látogatás idő és alkalom szerint történik, 1 helyről, hogy állandó gyakorlatban van, végül 1 helyről, hogy a lelkész ott minden családot meglátogat. 1 gyülekezetben a lelkész és tanító, másokban a lelkész és 1 presbiter, a többiben bizonyára csak a lelkész tett látogatást. Nem volna szabad lenni egyetlen ref. gyülekezetnek, ahol rendszeresen ne gyakorolnák ezt az áldott munkát. Reméljük, hogy a biztató kezdet méltó folytatása, fokozása el fog következni. A női egyházi munka néhány női bibliakörben és általuk végzett szeretet munkákban, vagy csak ezekben nyilvánul meg.

Az iratterjesztés képe biztató. Csak az egyházilap előfizetők száma csökkent némileg, az eladott Bibliáké 3-mal haladja meg a múlt évit. Jelentékenyen emelkedett az eladott naptárak (főleg a szeretetszövetségi) és énekeskönyvek száma. A konfirmált

növendékeket most már a legtöbb helyen nemcsak emléklappal, hanem emlékkönyvvel, vagy kis Bibliával is megajándékozzák. Az újszülöttek édesanyját is kezdik pár helyen keresztelési emlékfüzettel, az új házasságokat újszövetséggel, vagy teljes Bibliával megajándékozni. Törekedjünk arra, hogy általános legyen ez a szokás. Ahol nincs rá fedezet, az egyház pénztárában — noha egyházmegyei utasítás van ennek a költségvetésbe beállítására — ott lehet ugyanis csinálni, mint Boldván gyakorolják, hogy a keresztszülők ajándékozzák meg pl. a konfirmáltakat, hasonlóképpen lehetne csinálni az esketési Bibliákkal. Megismétlem azt, miről egyszer már javaslatot is terjesztettem be, hogy ahol ezt a lelkész és tanító anyagi helyzete megengedi, a lelkész és felesége iskolai kiadású teljes Bibliát, a tanító és felesége új énekes könyvet ajándékozzon az új házasságoknak, mert ugyanis szoktak ennyi értékű ajándékot küldeni. Egyházmegyénkben leginkább énekkarok, ref. ifjúsági és leányegyesületek vannak. Alapszabályát minden egyesület bemutatja a presbitériumnak s mindenik egyházhatósági felügyelet alatt áll. Az énekkarok (férfi, ifjúsági vegyes, leány) vallásos estélyeken, vallásos és hazafias ünnepeken működtek közre, valamint a sajóvámosi és disznóshorváti már említett ifjúsági- és leányegyesületi konferenciákon. Közreműködtek a missziói körök értekezleteken is. Ezek az 1934/35 évben a vámosi kör minden községében (Hangács, Nyomár, Sajóecseg, Sajóbábonny, Sajósenye, Ziliz, Boldva) megtartottak. Az egész gyűlékezeti részére rendezett vallásosestélyeken kívül ifjúsági- és leányegyesületi összejövetelek voltak, melyeknek vezetői, ugyancsak a vallásosesték bibliamagyarázói, előadói a körök lelkészeiből kerültek ki. 2 körök tanítót is bekapcsoltak előadással az ifjúsági és leányegyesületi összejövetelbe. Missziói körök értekezletek a felső Bánvölgyén is munkálkodtak (Nekézseny, Bántapolcsány, Mályinka, Dédes) a körök lelkészei bibliamagyarázataival és előadásaival. Másutt — hiába a szelid figyelmeztetés, fegyelmi kilátásba helyezés — a körök nem adtak magukról életjelt. Egyházmegyénk területén tag és pénzügyítés volt a Ref. Szeretetszövetség, R. K. I. E., R. K. L. E., nagypénteki ref. Társaság, szegény egyházak, Jugoszláviából kiüldözöttek részére, Rákóczi szoborra. Egyházmegyénk az egyházlátogatóság által szedett pénzekkel a Kálvineumokat, Bethesda kórházat, özvegy papnék otthonát, teológiai internátust egyházkerületi tanintézeteket, Brit- és külföldi bibliatársulatot támogatta.

A külmisszió érdekében előkészítettem *Háry Dánielnek*, a R. K. I. E., mohamedán misszionáriusának az útját, ki Sajóbábonny, Sajóvámost, Sajósenyét, Boldvát, Zilizt, Edelényt, Borsodot, Szendrő-

ládót, Szalonnát, Szendrőt, Szuhogyot látogatta meg és tartott vetítettképes előadást a bulgáriai mohamedánok közt folyó külmissziói munkáról. Gyűjtésének eredménye az előbbi sorrendben: 3·84, 0·86, 7·31, 4·36, 4·24, 6·59, 7·21, 5·02, 0·60, 6·49, 12·01 P, összesen 58·53 P. Ezenkívül Boldvát *Pecsenye Andor*, külmissziói s. lelkész is meglátogatta. Gyűjtött 2·64 P-t. Több gyülekezetben járatták a Hajnalt. Lelkészek igehirdetésben, vallásosestélyen tartott előadásban, ifjúsági egyesületben ismertették a külmissziót, melynek javára perselyezések, adakozások történtek.

Szeretetmunka most már az eddigieknél több helyen rendszeresen folyt szegény gyermekek felruházása, szegény családok pénz és étellel ellátása, étkeztetése, karácsonyi szeretet-csomagok, tankönyvsegélyezés céljaira, karácsonyi vásár, karácsonyfa ünnepély, szegények perselye, gyűjtés, egyházi pénztár sib. utján egyesületek, bibliakörök munkábaállításával is. A helyi szegényeken kívül támogatták a szeretetszövetséget, annak hejőpapii árvaházát pénz- és természetbeni adományokkal. Ahol rendszeres szeretetmunka nem folyt, annak okát a szegénységben, egyénenkénti, alkalmi vagy a politikai község által történt segélyezésben, esetleg kiáltóbb nyomorúság hiányában jelölik meg

Templomlátogatók átlagos %-a hétköznapokon a legtöbb helyen iskolásgyermekek, bűnbánati estéken 10—15 %, közönséges vasárnapokon 28 %, nagy ünnepeken 46 %, urvacsorával éltek száma: karácsonykor 32 %, husvétkor 37 %, pünkösdkor 33 %. Áttérő volt: 46, kitérő 10, reverzális javunkra 63, kárunkra 28. Adakozásból átlagosan 1—1 lélekre esik 22 fillér.

Bibliaiskola volt 34 egyházközségben és 7 szórványban 2020 gyermek részére 53 csoportban. Ebből 6 helyen gyermekistentisztelet formájában, ezenkívül 9 helyen — hol bibliaiskola is volt — gyermekistentisztelet tartatott. Különleges gondozásban 274 részesült, 33 egyházközségben volt ifjúsági-, 32-ben leányegyesület. Konfirmáltak egylete 3, ifjúsági bibliakör 10 (4 fiu-, 6 leány) helyen 877 fiu-, 1267 leánytaggal. Önkéntes munkások száma 159 fi, 164 nő. 55 helyen tartottak 735 vallásosestélyt. Bibliaórákon, bibliakörökben 7 egyházközségben, 2 szórványban 386-an vettek részt, 1 helyen a vallásosestélyen folyt a bibliai eszmecsere, 69 házi istentisztelet tartatott 8 helyen, 67 házi áhitatot jelentenek 4 helyről. Az egyházközségek iratterjesztésének összforgalma: 119773 P. Eladtak 1395 naptárt, 537 bibliát, 266 énekeskönyvet. Egyházi lapokra előfizettek 443-an. 12 helyről (!) 61 (!) szórványt jelentenek 2867 lélekszámmal, 449 tankötelessel, 40 konfirmálttal.

Volt a szórványokban 9 áttérő, 4 kitérő, 12 javunkra, 8 kárunkra adott reverzális. Templom nincs, csak 1 imaház. Az egyházmegye egyházközségei missziói kiadásokra fordítottak: 1. alkalmazottak díjazására (diakonus, titkár) 15·20, 2. dologi kiadásokra 303·24, 3. szegények segélyezésére 2467·08, 4. iratterjesztésre, könyvtárra 536·83, 5. utiköltségekre, tanfolyamra, gyűlésre 86·— 6. szórványok, tanyak látogatására, gondozására 1208·—, 7. országos református intézmények és egyesületek támogatására 1645·93, 8. külmisszióra 78·77, összesen 6341 05 P-t, ezen összgeből 1 lélekre esik: 19 fillér.

A szektáknál a multév óta annyi a változás, hogy Sajószentpéterről 30—35 baptistát, Lakról 2-öt, Nagyvisnyóról 25—30 nemzetközi bibliatanulót jelentenek. Bántapolcsányban pünkösdista mozgalom indul meg, de kitérésre eddig még nem vezetett. Darbysta szinezetű mozgalmat most Edelényen kívül, Hangácsról, Finkérről s egy összejövötelt Damakról jelentenek. Állítólag gyenge hatásnak bizonyul.

Istennek hála — több jelentés szerint — a missziói munkának nincs semmi akadálya. Vannak azonban, kik emlitenek akadályokat. Így felemlitik a szegénységet, mely a szénbányákban való munkára, erdőkben történő fuvarozásra, (Kondó) faszén égetésre s annak messze vidékre szállítására, (Mályinka) távoli idegen határban munkálkodásra kényszeríti a hiveket s így elvonja őket az egyesületi élettől. Akadályok az adósság, téli fonóházak, közönyösség, az egyházi adózás aránytalansága, templomi székjogok rendezetlen méltánytalansága; az új istentiszteleti rendtartás intézkedéseink szórványos keresztülvitele (Parasznya), az a szomorú tény, hogy nem mindenütt folyik missziói munka, szemléltető eszközök elégtelensége, megfelelő terem hiánya, vallásos szellemű lapok és könyvek beszerzésére szolgáló összeg hiánya. Szakácsi szerint utóbbiak segítségével — ha beszerzésükre szükséges összeg rendelkezésre állana — 3 év alatt ujjaszületne a falu. Akadály a közvélemény, mely idegenkedik az új dolgoktól s irtózik a szokás vallásosság helyett élő hittel bíró emberektől. A lelkeszegénység hiánya (Lak), internacionális és interkonfesszionális világnézet terjedése, urgyűlölet (Szilvásvárad). Akadály, hogy sok az aratnivaló és kevés az arató (Ózd). Lelkészekre gondolva persze csak a nagyobb, több szórvánnyal bíró egyházakra vonatkozik ez. Ezekben tanácsos volna az aratók szaporítása, de minden gyülekezet missziói munkáját fokozná s erősítené, ha — a szilvásháradai jelentés javaslatainak megfelelően — egyházmegyénként 1—1 állandó missziói lelkes

állíthatnák be. A megszokott s ebből folyólag megunt lelkész missziói tevékenységét elősegítené ez a változatosság Erre a munkára hivatott s határozott hitvallásos alapon álló missziói lelkész a szekták ellen is eredményesen működhetne. Ezenkívül természetesen fokozni kell a lelkészi szolgálatot is. Kitartó és hűséges szolgálat szükséges. Fokozódna a missziói munka azzal, ha mindenütt folyna (Bánhorvát). Akkor nem mondhatnák az egyháztagek: minek a, hiszen itt se, ott se csinálják. Fokozódna, ha hívő, Krisztust követő lelkészek, tanítók, presbiterek állanának mindenütt a gyülekezetek élén, melyek ez esetben belsőleg és külsőleg megújulnának (Ziliz). Edelény szerint tisztázni kellene a szektákkal, vagy szektáskodókkal szemben követendő lelkészi magatartás hivatalos formáit és a Bethámiával való egyházi viszonyaink kérdésében egyetemes állásfoglalás volna kívánatos.

A missziói munkának hátrányát egyik jelentés sem panaszolja, ellenkezőleg áldásosnak tartják, mint olyat, mely a hitéletet, buzgó-ésletet éleszti.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi. A hozzáfűzött javaslatok alapján elhatározza:

1. hogy a Szilvásvár és Nagyvisnyó környékén, az Egertől elcsatolandó Egercsehi, Felnémet, Mikófalva, Szarvaskő, az Ózdtól elveendő Balaton, Lénárdaróc, a Nagyvisnyótól elveendő Csernely és Szilvásváradtól elcsatolandó Bélapátfalva, Borsodszentmárton és Monosbél szórványokba egy szórványmissziói segédlelkészi állás megszervezését kéri az egyházakerülettől, mely szórványok némi missziói segéllyel biztosítani tudnák a segédlelkészi állás fenntartását.

2. Illetékes helyre juttatja a rudabányai egyház segélykérvényét az egyház szórányaiban élő szegény egyháztageknek énekeskönyvekkel és újtestamentumokkal való ellátására.

3. Előterjesztést tesz az egyházkerületi közgyűléshez egyházmegyénként egy-egy missziói lelkész beállítására.

4. Köszönetét fejezi ki *örgróf Pallavicini Alfonz* urnak a Szilvásváradon eszközölt szegény étkeztetési akciójáért s a nagyvisnyói gyermekeknek ruhával és cipővel való ellátásáért.

5. Felhívja a lelkészeket, hogy bibliaköri és bibliaiskolai célokra kérjenek ingyenes bibliát az 1930/31. évi belmissziói utmutatóban közölt módon. Továbbá, hogy a missziói jelentéseket az 1934. évi tavaszi egyházmegyei jegyzőkönyvben foglalt utmutatás szerint töltsék ki s azokat kellő időben küldjék be. A jelentés beküldését elmulasztók 10 pengő rendbirsággal sújtatnak.

6. Az 1935/36. évben, a bűnbánati heteken az esteli istentiszteletet már minden egyházban igehirdetéssel tartásuk meg.

7. A keresztelés — a beteg kisdedektől eltekintve — csak a templomban lehetőleg vasárnap a fogadást tevő keresztszülők jelenlétében történhetik. S más vallásuk keresztszülőkül el nem fogadhatók.

8. A konfirmációi előkészítés 13 éves korig, az ismétlőiskola I-ső osztályába járó növendékek részére október 31-től Aldožocsütörtökig tartassék.

9. Az új liturgiának megfelelően — a templomi istentiszteletek végén egy énekvers elhangzása után — az egész gyülekezet hangtalan imádkozására pár percnyi csend hagyandó. Erre a lelkészek az első téli vallásos estén készítsék elő a gyülekezeti tagokat.

10. Az 1935/36. évben egyházmegyei nők és lelkésznék konferenciája tartatik Sajószentpéteren; ugyanitt és Szalonnán, továbbá Dédesen ifjusági- és leányegyesületi vezetőképző nap. Ugyancsak Dédesen és Sajókazincon ifjusági- és leányegyesületi konferencia.

18. *Lőkös Sándor*, közalapi- és nyugdíjintézeti pénzkézeli betegjeszti alábbi jelentését:

Nagytiszeletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Mint az Országos Közalap és Lelkeszi Nyugdíjintézet egyházmegyei pénzkézeli az 1934 évre vonatkozó jelentésemet van szerencsém előterjeszteni:

I. Országos közalap.

A) Kirovás.

1. Hátralék az 1933. évről	1553 P 20 f
2. Egyházmegyénk 34 571 lélekszáma után az 1934. évre	2765 P 68 f
3. Késedelmi kamatok és perselypénzek	51 P 33 f

Kirovás főösszege 4370 P 21 f

B) Bevételezés.

1. A lélekszám utáni kirovásból (hátralék és f. évi) befolyt	3346 P 94 f
2. Késedelmi kamatokból, Reform. és Gusztáv A. egyestületi perselypénz	51 P 33 f
	Bevételezés főösszege 3397 P 51 f

Beküldetett a Magyar Földhitelintézethez.

C) Hátralék.

1. Az 1934. év végén mutatkozó hátralék összesen	972 P 70 f
--	------------

II. Lelkeszi nyugdíjintézet.

A) Kirovás.

a) Az 1933. évről hátralék.

1. Lelkészek belépési járuléka, évi tagsági díja és kamat	8443 P 05 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	1255 P 80 f
	Az 1933. évi hátralék összesen 9698 P 85 f

b) Az 1934. évi kirovás.

1. Lelkészek belépési járuléka, évi tagsági díja és kamat	6896 P 97 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	2734 P 18 f
3. Pótelőírás (késed. kamatok és virágvasárnapi perselypénz)	1521 P 55 f
	Az 1934. évi kirovás összesen 11.152 P 70 f
	Hozzáadva az 1933. évi hátralék 9698 P 85 f
	Kirovás főösszege 20 851 P 55 f

B) Bevételezés.

1. Lelkészektől belépési járuléka, évi tagsági díj és kamat	6687 P 55 f
2. Egyházaktól fenntartói járuléka	3414 P 25 f
3. Késedelmi kamatokból és virágvasárnapi perselypénzből	796 P 01 f
	Bevételezés főösszege 10.897 P 81 f

Beküldetett a Magyar Földhitelintézethez.

C) Hátralék.

1. Lelkészek belépési járuléka, évi tagdíj, kamat	9318 P 82 f
2. Egyházak fenntartói járuléka	634 P 92 f
	Hátralék főösszege az 1934. év végén 9953 P 74 f

Ezen mindkétrendbeli számadásomat mind az egyházmegyei, mind a konventi végrehajtó bizottság felülvizsgálta s jóváhagyólag megerősítette.

Mély tisztelettel maradtam a nt. egyházmegyei közgyűlésnek

Sajóecsegen, 1935. évi október 2.

alázatos szolgálja

Lőkös Sándor

ref. lelkész,

közalapi és nyugdíjintézeti e. m. pénzkezelő.

E jelentést közgyűlésünk tudomásul veszi s a pénzkezelőnek lelkiismeretes tevékenységéért elismerését és köszönetét nyilvánítja.

19. A tiszáninneri ref. egyházkerület lelkézszenéléssel egybekötött évi rendes közgyűlésére, mely 1935. november 14—15-én fog tartatni Miskolcon egyházmegyénk képviselőiben az Elnökségen kívül kiküldetnek :

Lelkészi részről; *Lőkös Sándor, Szigethy Ferenc, Veress Károly*; világi részről: *Bónis Aladár, Bárczay László, Szathmáry Király Pál.*

20. A véleményezés végett egyházmegyei közgyűlésünknek megküldött egyházkerületi szabályrendelettervezetet

közgyűlés jóváhagyja; csupán a lelkipásztorok és egyéb lelkészek szabadságidejéről szóló szakaszba látja szükségesnek beiktatni e mondatot: *A püspök szabadságának időpontját az egyházkerületi közgyűlés állapítja meg.*

20—a) Az egyházmegyei szabályrendelet I. fejezet 1. §-a — mivel az egyházmegyei tanács megalakítása és működése mellett évenként egy közgyűlés tartása is elegendő — átalakítandó; valamint az V. fejezet 32. §-a az egyházmegyei közgyűlésekről való elmaradás igazolása módjának és idejének meghatározásával kiegészítendő.

Egyházmegyei közgyűlés az 1934. évi őszi egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének függelékében lenyomatott egyházmegyei szabályrendelet I. fejezetének 1. §-át ekként alakítja át: „Az egyházmegye évenként egy közgyűlést tart. A közgyűlésnek“ stb.

Az V. fejezet 32-át így egészíti ki: *Az egyházmegyei közgyűlésről való elmaradás, a gyűlés idejétől számított 15 napon belül az esperesnél írásban igazolandó, ki indokul csak komoly gátló okot fogathat el.*

21. Egyházmegyei tanács f. évi június 27-én tartott ülésében a *Lorántffy Zsuzsánna* egyesület kérésére oly értelmű határozatot hozott, hogy a sajósenyei diakónissza otthont, anyagi erejéhez mérten egyházmegyénk támogatni fogja; a segély összegének megállapítását az egyházmegyei közgyűlésre bizza.

Közgyűlés a kérést javaslattétel végett az egyházmegyei számvevőséghez teszi át azzal, hogy az elnökség a segélyre előleget utalhat ki.

22. Az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat kérelemmel fordul a lelkészi karhoz temetési segély akciójának propagálása és hathatós támogatása iránt, mert annak a szépen megindult és biztató jövőt ígérő egyháztársadalmi intézménynek minél nagyobb felkarolása vitális érdeke ugy az egyházközségeknek, mint a lelkészi karnak, mert ez az egyháztársadalmi jóléti intézmény, amelynek harmincezer tagja van 7 millió tőke biztosítással, ezideig fennállása óta református célokra több mint háromszázezer pengőtt juttatott.

Ennek a jóléti intézménynek egyházmegyénkben ezideig 558 tagja van.

Egyházmegyei közgyűlésünk ezt a szociális, egyháztársadalmi jóléti intézményt a lelkészi karnak jóindulatu támogatásába ajánlja, mert ugy az egyházközségeknek, mint a lelkészi karnak érdeke, hogy ez a jóléti intézmény minél jobban megizmosodjon és minél eredményesebben működjön, mert ennek arányában fejtheti ki karitatív tevékenységét is.

23. *Kocsis Béla*, volt borsodi tanító megfellebbezi a borsodi egyház presbitériumának 1935. évi augusztus 20-án tartott ülésében 4. sz. alatt hozott határozatát, melyben az ő 1935. évi április 1-én történt állásáról való lemondásának visszavonását nem vette tudomásul s kéri a hivatkozott határozat megsemmisítését és állásába visszahelyezését azzal az indokolással, hogy állásáról kényszerhatása alatt mondott le Ugyancsak fellebbezést jelent be a borsodi egyház 1935. évi augusztus 20-án tartott tanítóválasztás ellen.

Egyházmegyei közgyűlés az idevonatkozó ügyiratok ismertetése után *Kocsis Béla*, volt borsodi tanító fellebbezését elutasítja s a borsodi egyház 1935. évi augusztus 20-án 4. sz. alatt hozott határozatát jóváhagyja. Mert megállapítást nyert, hogy *Kocsis Béla* egész borsodi tanítói működése alatt kötelességének nem tett eleget, hanem azt teljesen elhanyagolta. Ellene iskolája felülvizsgálása után a kir. tanfelügyelőség is több ízben tett

panaszt. 1932. évi június 16-án arra hívta fel az esperesi hivatalt, hogy szólítsa fel lelkiismeretesebb munkára, vagy fegyelmi úton vonja felelősségre. Az egyház- és iskolalátogatók évről-évre eredménytelennek találták tanítását, minek következtében 1934. szeptember 27-én fegyelmi büntetéssel sújtotta az egyházmegyei bíróság oly megjegyzéssel, hogyha mégegyszer kötelességmulasztást követne el, a törvény teljes szigorát fogja vele szemben alkalmazni. Lemondó nyilatkozatában kijelenti: „Ezen nyilatkozatomat megfontolás után szabad akaratból tettem“, melynek alapján az egyház presbitériuma megtette a szükséges lépéseket a lemondás folytán megüresedett tanítói állás betöltésére. A hónapok múltán tett visszavonó nyilatkozatot a presbitérium nem is vehette tudomásul, mert a tanítónak módjában és szabadságában állott volna ezt addig megtenni, míg a lemondást tudomásulvevő presbitéri határozat fellebbezési határideje le nem járt. A tanítóválasztás megfellebbezését közgyűlés átteszi az illetékes egyházmegyei bírósághoz.

24. Az 1934. évi október 23-án tartott egyházmegyei tanácsülés 2. sz. határozatának megfelelően *Lőkös Sándor*, tanácsbíró és *Bodnár Zoltán*, világi jegyző betérjesztik a boldvai lelkészi- és tanítói új díjlevelekben foglalt párbér- és közmunkaváltság kivetési módja ellen emelt panasz alapján tartott vizsgálatról szóló jelentésüket. A vizsgálat során megállapították az eredeti jegyzőkönyvekből, hogy a presbitéri és közös bizottsági ülés egyhangulag elfogadta a díjlevelekben foglalt párbér és közmunkaváltságra vonatkozó kulcsokat, melyek személyi és vagyonadó alapján osztálybasorozás szerint készültek s ezeket az egyházi közgyűlés is egyhangulag elfogadta. A presbitérium tagjai is úgy nyilatkoztak, hogy az egyház tagjai is úgy a párbér, mint a munkaváltság kivetési módját méltányosnak tartják és megnyugvással fogadják s az egy évi próbaidőre történt kivetési kulcs véglegesítését nagy többséggel megszavazták.

Közgyűlés a betérjesztett díjlevelek jóváhagyását elvileg nem ellenzi, azonban azokat a kiállított formában nem fogadhatja el, mert nincsenek megfelelően részletezve. A lelkészihiányból hiányzik a lakás, a tanítóinál nincs külön választva a kántori javadalom s egyikben sincs feltüntetve az érvényben levő kivetési kulcs, aminek hiánya később nézeteltérésekre adhat okot. Ezek pótlása végett a díjlevelek visszaadtnak.

25. *Gyuricsko Mihály*, boldvai lakos és társai panasszal élnek a boldvai egyház lelkészi- és tanítói új díjlevélben foglalt párbér- és közmunkaváltás kivétési módja ellen, azzal az indokolással, hogy úgy a párbér, mint a közmunkaváltás adóalapra van kivetve s azt kérik, hogy a közmunkát a földdel bíró egyének egyenlően teljesítsék.

Egyházmegyei közgyűlés a panasznak helyet nem ad, mivel az adózási, illetve fizetési kulcs megállapítása az egyház tagjainak a joga s mint a vizsgálat is megállapította, az egyháztagok nagy többsége a panaszlott kivétési kulcsot fogadta el és találta méltányosnak.

26. A berentei egyház kéri, hogy egyházmegyei közgyűlésünk változtassa meg a múltévi október 23-án Ózdon tartott gyűlése 29. sz. határozatát s a berentei egyházban tartsa fenn a mai állapotot, hogy a gyülekezet vezetését a jelenlegi felügyelő lelkész végezze továbbra is. Mivel mint azt az esperes úr által a f. évi július 18-án tartott vizsgálat is megállapította, az egyház anyagilag még mindig erőtelen arra, hogy lelkészi állását betölthesse. A lelkészi állással járó terheket az egyház hívei nem bírnák el. Az egyház rendes szükségleteit fedezni csak úgy képes, ha azok fedezetül a lelkészi állás javadalma is felhasználatik s további anyagi megerősödése is így biztosítható.

Közgyűlés a berentei egyház anyagi ügyeiről tájékozódva, belátja azt, hogy az egyház képtelen a rendes lelkészi állást fenntartani. Azonban lehetőséget lát arra, hogy a hívek nagyobb megterheltetése nélkül egy állandó s. lelkészi állást szervezzen oly módon, ha az affiliálás esetére a barcikai egyház lelkészének felajánlott 17.5 m. hold földet és a szószéki lelkészi funkciókért a tanítónak adott terményt fizetnék, kiegészítve a szükségelt tüzi anyaggal. S a segédlelkészi állás összeköthető lenne egy egyházmegyei missziói s. lelkészi állással, mely esetben az egyháztól járó fizetést és a missziói segélyt egyesíteni lehet egy javadalommá. Az ily módon való megszervezés előkészítésére közgyűlés egy bizottságot küld ki, melynek tagjaiul: *Szentmártony Dániel*, esperes, *Szepessy Gyula*, vil. tanácsbíró, *Veress Károly*, lelkészi jegyző és *Kövér Pál*, belmissziói előadót választja meg.

27. Olvastatott a rudabányai ref. egyház kérelme, melyben a lelkészi- és tanítói díjleveleknek — korszerű mérlegelési rendszerre való áttéréssel — módosítását egyházmegyei megerősítő jóváhagyás után felter-

jeszteni kéri az egyházkerületre jóváhagyás végett. A beterjesztett presbiteri- és közgyűlési jegyzőkönyvek alapján a régi- és új díjlevelek között az E. T. I. 33. §. szerint sem a javadalom alábszállítása, sem megcsonkítása nincs, csupán a régi mértékrendszer van megváltoztatva és átszámítva s mindkét díjlevél 4—4 példányban — úgy a presbitérium, mint a közgyűlés által — meg van erősítve.

Közgyűlés a rudabányai ref. egyház lelkeszi- és tanítói új díjleveleit — miután azok törvény szerint módosítottak — jóváhagyja és az egyházkerületre megerősítés végett felterjeszti.

28. Olvастatik a saájóvámosi ref. egyháznak kérelme, mely zerint — a tandíjkárpótlás elnyerhetése végett — új tanítói javadalmi jegyzőkönyvet és új díjlevelet készített, melyeket megfelelő számban elkészítve, az E. T. V. 32. § alapján úgy a presbiteri, mint a közgyűlési jóváhagyást igazoló jegyzőkönyvekkel megerősítésre terjeszt be. A régi- és az új között csupán a kegyuri elmaradt javadalom a különbség, mely mint be nem számítható járandóság volt feltüntetve. A pénzértéknél pedig az értékelés mai különbözete. Díjlevélcsonkítás nincs.

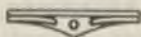
Közgyűlés a megfelelő szabályok szerint elkészített saájóvámosi ref. egyház tanító új díjlevelét jóváhagyja és azt megerősítés végett az egyházkerületre felterjeszti.

29. A kurittyáni bányatelepen lakó ref. hívek egyházmegyénk 1934. évi május 24-én tartott gyűlésének 24. sz. határozatában foglalt felhívás alapján beterjesztik úgy a disznóshorváti egyháznak arra vonatkozó határozatát, hogy a kurittyánbányatelepi reformátusoknak egyházilag hozzájuk való csatlakozását elfogadják, valamint a felsőnyárádi egyháznak olyértelmű nyilatkozatát, hogy az elcsatolás ellen kifogást nem emelnek.

Egyházmegyei közgyűlés a becsatolt határozatok alapján — mivel a kurittyánbányatelepi ref. hívek óhaját méltányosnak s a disznóshorváti egyházhoz levő közelségre való tekintettel előnyösnek látja — a felsőnyárádi egyháztól a disznóshorváti egyházhoz való átcsatolást jóváhagyja. S megállapítja, hogy a Kurittyánbányatelepen lakó ref. hívek után a közalapi járulékot a disznóshorváti egyház tartozik fizetni. Az átcsatolásnak megfelelően egyházmegyénk szervezeti szabályzatának 1. §-át is úgy módosítja, hogy Kurittyánbányatelepet a disznóshorváti egyház szórványai közé sorolja.

30. A szendrői egyház az 1934. évi őszi egyházmegyei közgyűlés 22. d) sz. határozatára — mely szerint egyházmegyei közgyűlés a II-ik tanítói állás haladéktalan megszervezését és betöltését rendelte el — válaszulva jelenti, hogy az egyház már az 1929. évben megtette a szükséges lépéseket a második tanítói állás megszervezésére. A Vall. és Közoktatásügyi Minisztérium azonban csak úgy járult volna hozzá a szervezéshez, ha a tanítói javadalom 80 %-át vállalta volna az egyház, amire pedig teljesen képtelen s anyagi erőtlensége miatt a szükséges építkezést sem teljesíthetné.

Egyházmegyei közgyűlés ismételten a leghatározottabban utasítja a szendrői egyházat, hogy az állami hozzájárulásnak oly %-ban való kérvényezése által, mely az egyháznak lehetővé teszi a másod-tanítói állás megszervezését és építkezési segély kéréssel tegyen meg mindent a jelenlegi iskolai állapotok megváltoztatására, mert azokat tovább fenntartani nem lehet.

II.

Egyházmegyei tanácsülés.

Miskolcon, 1935. június 27.

Jelen vannak: *Szentmártony Dániel*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Hubay Mihály*, *Lőkös Sándor*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Lenkey Gyula*, *Kövér Pál*, *Bárczay László*, *Szepessy Gyula*, *Harsányi Géza*, *Erdős Károly*.

Jegyzők: *Tóth János*, lelkészi-, *Dr. Horváth Zoltán*, világi főjegyzők.

1. Esperes buzgó imádságban Isten áldását és segedelmét kéri.
2. *Zsóry György*, e. m. gondnok üdvözli a megjelent tanácstagokat s az ülést megnyitja.
3. A megjelent tagok számbavétele után világi elnök a határozatképességet megállapítja.
4. A laki ref. egyház beterjeszti az általa és özv. *Beőr Pálné*, szül. *Nyiri Zsuzsanna* között 1935. május hó 12-ik napján kötött, az egyháztanács által jóváhagyni elhatározott egyezséglevelet, egyházmegyei jóváhagyás és megerősítés végett. Ezen egyezséglevél szerint a laki egyház és özv. *Beőr Pálné* akként módosítják a nevezett egyház és az időközben elhált *Beőr Pál* és most említett neje között még 1921-ben kötött — az egyház telkének az utóbb nevezettek által erre eszközözlendett beépítésekkel hasznosítani kívánt — szerződést, amely szerződés szerint *Beőr Pál* és neje használják halálukig ezen telket és az általuk eszközölt beépítéseket a presbitérium által meghatározott évi bér ellenében, viselik azonban ennek mindennemű közterheit is, a beépítések az egyház tulajdonáivá válnak, azonban *Beőr Pál* és neje halála után a beépítések megbecsülendő értéke most nevezettek örököseinek lesz kifizetendő, — hogy özv. *Beőr Pálné* nem fogja többé a megállapított telek használati díját, amelyet szegénysége

folytán már évek óta fizetni nem tud, hanem pusztán az állami adót és más közterheket fizeti, már a tüzbiztosítási díjat is az egyház fogja kifizetni, azonban lemond az eredeti szerződés azon kikötéséről, hogy a beépítések ellenértékét haláluk után az egyház az örökösöknek megfizetni tartozik.

Egyházmegyei tanács arra való tekintettel, hogy az 1935. május 12-én megkötött egyezség az egyház érdekeit kellően szolgálja, másrészt özv. Beőr Pálné teljesen vagyontalan lévén, a kikötött szolgáltatás amugy sem tudja fizetni és tisztos életű egyháztagnak léteére esetleges peres, vagy más kényszerintézkedést méltányossági szempontból az egyház sem indokolt, hogy vele szemben eszközöljön, jóváhagyja és megerősíti, mindamellett azzal a hozzáfűzéssel és feltétellel, hogy amennyiben mégis nevezett örökösei a beépítések becsértékét az egyházzal szemben annak idején ezen egyezséglevélben foglalt megállapodás dacára bírói uton érvényesítenék, az egyház fenntartja azt a jogot, hogy az összes elmaradt szolgáltatásokat és az egyház által elvállalt tüzbiztosítási díjat is az örökösökkel szemben ezen becsértékbe be fogja számítani.

5. Az edelényi egyház kérelme a közötté, mint vevő és *Fülöp Józsiás, Szász Cöburg és Gothai Herceg* ő királyi Fensége magyarországi uradalmainak igazgatósága között, mint eladó között létrejött adas-vételi szerződés jóváhagyása iránt, amely szerződésben az egyház 150 P vételárban megszerzi a fent nevezett hitbizományi uradalomtól az edelényi 1 sz. betétben felvett 194 □-öl kiterjedésű udvar a beltelken jelzésű ingatlant templomtelek céljaira. A szerződést eddig még csak az egyház képviselői irtak alá és az az egyházi felsőbbhatóság jóváhagyásán kívül, csak a magyar kir. főudvarnagyi bíróság jóváhagyása után fog érvényre emelkedni. A vételár a vevő egyháznak a postatakarékban rendelkezésére áll.

Egyházmegyei tanács a beterjesztett és az egyházköztség illetékes szervei által alakszerűen elfogadott szerződést a szerződő egyház érdekében csak azzal a feltétellel erősíti meg és hagyja jóvá, amennyiben a beterjesztett szerződés első pontjában az eladó részéről megállapított az a kikötés, hogy az adas-vétel a tulajdonjog teljességéért való szavatosság teljes kizárása mellett köttetik, a szerződésből kihagyatik, vagy ha a szerződő egyház a vétel útján szerezni kívánt tulajdonjog érvényessége és hatályossága tekintetében más megnyugtató biztosítást nyer az eladó részéről.

6. A nyomári egyház és lelkésze között oly megállapodás jött létre és ezt az egyháztanács és egyházi közgyűlés is szabályszerűen jóváhagyta, hogy a díjlevélben kötelezett mustpénz helyett a lelkész javadalmul 502 □-öl területű beültetett szőlőföldet kap, mely megállapodás mindkét félre nézve előnyösnek mondható, mert a nincstelen, vagy alig valami jövedelemmel bíró egyháztagok is teljesen egyforma kulcs szerint tartoztak a díjlevélben foglalt mustpénzt fizetni s a lelkész ily címen eddig csak 30 P-t tudott e címen bevenni, holott az e helyett javadalmul ajánlott szőlő jövedelme ennek a kétszeresét is meghozza. Egyben betérjeszti az egyház az említett 502 □-öl szőlő megszerzése tekintetében az egyház és *Bredács Bertalan*, között megkötött adás-vételi szerződést jóváhagyás végett, amelyhez az egyháztanács és közgyűlés is szabályszerűen hozzájárul. A vételárat az egyház már kifizette.

Egyházmegyei tanács a nyomári egyház és *Bredács Bertalan* között 1935. április havában létrejött, azonban a megfelelő nap keltével eddig el nem látott és ellátandó szerződést, amely az egyház ingatlan vagyon gyarapodását szolgálja, jóváhagyja. Jóváhagyja elvileg a nevezett egyház és lelkész azon megállapodását is, hogy a díjlevélben foglalt mustpénz helyett lelkészi javadalmul a most említett szőlő haszonélvezete állipittassék meg. E tárgyban azonban a megfelelő módosított lelkészi díjlevél felterjesztése után fog végérvényesen dönteni, amelynek kapcsán az is igazolandó lesz, hogy mustpénz címén az elmúlt években átlagosan mily lelkészi járandóság folyt be és hogy az egyházközség hivatás ezen szolgáltatás alól mentesítő, a fenti szerződés szerint már kifizetett 570 ar. pengő vételár mily forrásból származik, valamint hogy a díjlevél ekként való változásával díjlevélcsönkulás nem fog bekövetkezni.

7. A kondói egyház jóváhagyását kéri a terhére fennálló tanítói nyugdíjintézeti hátralékának rendezésére szolgáló 1000 pengő rendkívüli egyházi adó kivetésének.

A szabályszerű presbiteri és közgyűlési határozatokon alapuló rendkívüli adókivetést egyházmegyei tanács engedélyezi s felhívja a presbitériumot, hogy a fenti határozatok szerint elkészítendő adófizetési lajstromot megerősítés végett küldje be az esperesi hivatalnak.

8. A boldvai egyház beterjeszti jóváhagyás végett az 1935. évre szóló rendes egyházi adókimvetését.

Egyházmegyei tanács a törvényes határozatokon alapuló adókimvetést jóváhagyja.

9. A sajkápolnai egyház megerősítés végett beterjesztett rendkívüli egyházi adókimvetési lajstroma

nevezett egyháznak azzal az utasítással küldetik vissza, hogy csatolja mellé a megfelelő presbiteri és közgyűlési határozatok hiteles másolatát s az adókimvetési lajstromot az egyháztanács aláírásával is hitelesíttesse. Ha ezeknek a kellékeknek meg fog felelni s az egyházra nézve sürgős lenne a kimvetés felsőbb egyházhatósági megerősítése, úgy annak véghezvitelére az esperest felhatalmazza.

10. A sajkóvankai egyház beterjeszti jóváhagyás végett a tanítói lakás és a lelkészlakon lévő melléképületek tatarozása céljából elrendelt 250 P-ös rendkívüli adókimvetését.

A törvényes kellékeknek megfelelő kimvetést egyházmegyei tanács jóváhagyja.

11. A disznóshorvati egyház pártoló felterjesztését kéri az Egyetemes Konventhez intézett kérvényének, melyben nyomasztó adósságának rendezése végett 3000 P közalapi, vagy bármely alapból kiutalt segélyért folyamodik.

Egyházmegyei tanács a kérvényt pártolással terjeszti fel az Egyetemes Konventhez.

12. A vadnai egyház beterjeszti a helybeli községi előljárósággal újabban kötött haszonbérleti szerződését, melyben 120 □-ölnyi egyházi földnek községi dögterül szolgáló bérbevételét állapítja meg. E szerződést az 1934. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés (31. jkvi p-ban) azzal a rendelkezéssel adta vissza, hogy a bérleti idő tartama 20 évnél több nem lehet s az új szerződés e rendelkezés figyelembevételével készült.

Egyházmegyei tanács az egyházmegye fenti határozata szerint átjavított szerződést jóváhagyja.

13. A vadnai egyház bemutatja 5 db. földhaszonbérleti szerződését, melyet a következő vadnai lakosokkal kötött: 1. *Varga Gábor* (1 kath. hold 1371 □-öl „Határalj“ dűlőben), 2. *Török Gyula* („Plébánia“ dűlőben 2 hold), 3. *Tardi Benjámín* („Szilas szőlő“ kaszáló), 4. *Varga Pál* („Uj

temető“ 577 □-ól), 5. *Varga Pál* („Felsőnyomás“ dűlő 1432 □-ól). A bérbeadás nyilvános árverésen történt, 6 évre szól, bérletösszegek kedvezők.

Egyházmegyei tanács a vadnai egyház fent részletezett öt haszonbéri szerződését jóváhagyja.

14. A barcikai egyház megerősítését kéri a *Réthy Tamás* és kilenc társával kötött földhaszonbérleti szerződésnek, melyben tíz bérlő különböző apró parcellákra osztottan 8 kat. hold 289 □-ól egyházi szántóföldet bérel. Bérlet 6 évre szól, bérletösszeg kedvező.

Egyházmegyei tanács a földhaszonbérleti szerződést jóváhagyja.

15. A kondói egyház haszonbéri szerződést kötött *Kelemen János* és 2 társa, kondói lakosokkal, az egyház tulajdonát képező 3 kat. h. 942 □-ól szántóföld és *Tamko János*, kondói lakossal 1 kat. h. 770 □-ól földbérletére vonatkozólag. Bérleti idő hat év, bérösszeg kedvező.

Egyházmegyei tanács a földhaszonbérleti szerződést jóváhagyja.

16. A boldvai egyház kb. 34 m. holdnyi szántóját bérbe adta *Cselényi István* és 33 társa boldvai lakosoknak 6 évre, nyilvános árverés útján, megfelelő bérleti összeggel.

Egyházmegyei tanács a bemutatott haszonbéri szerződést megerősíti.

17. A *Lorántffy Zsuzsanna* Egyesület elnöknője azzal a kéréssel fordul egyházmegyénkhez, hogy a területünkön lévő sajósenyei diakonissza otthon valamelyes anyagi támogatásban részesítsük, mert az otthon fenntartása sok költségbe kerül az egyesületnek. Ugyancsak az otthonnal kapcsolatban a konventi belmissziói előadó a *Lorántffy Zsuzsanna* elnökség óhajára az iránt kereste meg az esperesi hivatalt, hogy dolgoztassék ki olyan tervezet, mely a sajósenyei diakonissza-testvéreket az egész egyházmegye belmissziói munkájába belevonná s eddigi elszigetelt szolgálatukat ezáltal kiszélesítené.

Egyházmegyénk a szeretettel fogadott otthonnak készséggel siet támogatására, amennyire anyagi ereje megengedi. E segítség mérvét közgyűlésileg fogja megállapítani. A diakonissza-testvérek ajánlkozó munkakészességét örömmel fogadja s mielőtt ezirányban elhatározó intézkedéseket tenne, tárgyalni fog elnöksége útján az otthon vezetőségével, felhívja körlevélben a gyülekezetek

lelkészeit, hogy kik és milyen munkakörben tudnák segítségül venni a diakonisszákat s végül — a beérkezett jelentések alapján — egy munkaterv kidolgozására bizottságot küld ki, melynek tagjai az esperes elnöklete alatt a lelkészi főjegyző, dékán, az egyházkerületi és egyházmegyei belmissziói előadó.

18. *Doktor Gyula*, volt sajkókazinci nyug. lelkész egyházmegyénkhez perujtási kérvényt nyújtott be a múltév őszén a kazinci lelkészsége idején élvezett kőszenterrágium ügyében — még az 1931. év tavaszán — hozott egyházmegyei és kerületi bírósági határozat ellen, mely perujtási kérvényt egyszerű kérvény formájában terjeszt most az egyházmegyei közgyűlés elé, kérelmezve, hogy a hozott bírói ítéleteknek ránézve sérelmesen történt végrehajtásával szemben keressen módot egyházmegyénk egy méltányosabb és igazságosabb megoldásra.

Egyházmegyei tanács ez ügy felett — illetékesség hiánya miatt — érdemben nem határozhat, de meg azért sem, mert jelenleg nincs birtokában oly adatoknak, melyek feltétlenül szükségesek lennének a kérelem megfelelő elbírálásához. Ellenben megbizsa egyházmegyénk pénztárnokát és ügyészét, hogy tanulmányozzák át *Doktor Gyula*, nyugalmazott lelkésztársunknak e hosszú éveken át huzódó panaszos ügyét, szerezzék be a hozzá szükséges adatokat a panaszostól és a kazinci egyháztól s ezek után terjeszsenek be ez ügyet ismertető s annak végleges és megnyugtató megoldását célzó javaslatot a legközelebbi egyházmegyei közgyűléshez.

19. A sajkókazinci presbitérium ujonnan választott lelkészével: *Bodnár Lászlóval* azt a megegyezést kötötte, hogy lelkészi állását nem a pályázati hirdetésben megjelölt azonnali hafáridővel, hanem a gazdasági ügyekre s a lelkészlak nagymérvű tatarozására való tekintettel csak szeptember végén foglalja el.

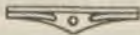
Egyházmegyei tanács a kölcsönös megegyezéshez — annak indokainál fogva — jóváhagyólag hozzájárul.

20. A sajkókazinci presbitérium ujonnan választott lelkészéhez a f. év június 17-én tartott ülésében a gyülekezetnek ama kérését intézte, hogy a lelkész engedje el a díjlevél szerint neki járó 56 méter fa felét. Azzal indokolják kérésüket, hogy a szénbányától ugy is kap a lelkész 142 q szenet. Lelkész indítványára e kérelem eldöntését az egyházmegyei tanácstól várják.

Egyházmegyei tanács a legnagyobb megütközéssel értesül arról, hogy a sajókazinci presbitérium az ujonnan megválasztott és még oda sem költözött lelkészével fizetésleengedés felől alkudozik. Ha ennek szégyenletes voltát a presbitérium és az egyház hivei nem látják be, úgy az egyházmegyei tanács figyelmezteti a gyülekezetet, hogy jóra való református hivek tárt karokkal és áldozatkész szívvél várják maguk körébe az általuk választott lelkipásztort, nem pedig kolduskodó kellemetlenkedéssel. A leghatározottabban elítéli a gyülekezet ez eljárását s e kártacsonkitást jelentő kivánságuk teljesítését megtagadja. A kazinci lelkészi javadalom nem olyan fényes, hogy abból még leengedni lehetne; a hivek nincsenek annyira megterhelve, hogy azon könnyíteni kellene s a lelkészi szénjáromóságot nem az ő zsebükből veszik ki, hogy amiatt jogcímük lenne az általuk teljesített fizetnivalókból levonni s végül a kazinci egyház nem olyan elesett szegény, hogy ne bírna el oly terheket, melyekhez hasonlókat tőle kisebb egyházak is viselnek.

21. A hegymegi presbitérium 300 P rendkívüli egyházi adót óhajtana kivetni a legsürgősebb egyházi épületjavítások fedezésére. Ez összeget hajlandó a lelkész kölcsönadni az egyháznak, úgy hogy 3 év alatt az egyház azt kamatmentesen visszafizetné.

Egyházmegyei tanács — mivel a beküldött iratokból az tűnik ki, hogy a hegymegi presbitérium e terve még nélkülözi a szabályszerű előkészítést — csak elvileg járulhat hozzá az egyháztanács szándékához és felhívja az egyház vezetőségét, hogy megfelelő presbiteri és közgyűlési határozatok becsatolása mellett terjessze be a rendkívüli adókivetési lajstromot az esperesi hivatalhoz jóváhagyás és megerősítés végett.

III.

Egyházmegyei tanácsülés jegyzőkönyve.

Felvétetett 1935. év október hó 15-én, Edelényben tartott tanácsülésen.

Jelen vannak: *Szentmártony Dániel*, esperes, *Zsóry György*, e. m. gondnok elnöklete alatt: *Lőkös Sándor*, *Hubay Mihály*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Kövér Pál*, *Bónis Aladár*, *Szepessy Gyula*, *Harsányi Géza*, tanácsstagok, *Veress Károly*, egyházmegyei lelkészi jegyző, jegyzőkönyvvezető.

Zsóry György, egyházmegyei gondnok üdvözli az egyházmegyei tanácsot a határozatképesség megállapítása után az ülést megnyitja.

Ezek után egyházmegyei tanács a következő ügyekben határozott:

1. Egyházmegyei tanácsunk 1935. évi tavaszi ülésében akként határozott, hogy a sajobábonyi egyházban a hivek és az egyháztanács álláspontja között fennforgó és az egyházi közbékét megbontani alkalmas ellentét megnyugtató elintézése tárgyában, amely ellentét annak folytán merült fel, hogy az egyháztagok a behivatalnokok javadalmát képező párbér és mustpénznek méltányosabb és igazságosabb adókulcs alkalmazása mellett való kivetését kérték, míg az egyháztanács ennek a kérelemnek nem adott helyet, egyházmegyei bizottság a helyszínen az egyházközségben kísérelje meg. Ezen határozat folytán az egyházmegye esperese Sajóbábonyban az 1935. év július hó 28-án saját elnöklete alatt egyháztanács gyűlést tartott, amelyen átvizsgálta a behivatalnokok díjleveleit, a párbér, mustpénz, fapénz és munkaváltság fizetéséről tanuskodó ivateket s a most említett kötelezettségeknek a hivek közötti elosztási arányát és mértékét s nyomatékosan figyelmébe ajánlotta az egyháztanács tagjainak, hogy a díjlevél már elavult, egyenlő teherviselést kimondó rendelkezéseivel szemben az egyházi törvény által is követelményként előírt arányos adókulcs mellett ossza meg a hivek között

a fizetendő egyházi közterheket. Az egyháztanács ezzel szemben egyhanguan azt a határozatot hozta, illetve véleményét jelentette ki, hogy az adókulcs módosításából sokkal nagyobb békétlenség származnék a gyülekezetben, mint az eddigi adórendszer fenntartásával, amelyet minden egyháztag nagyobb megterhelés nélkül megfizethet, míg az egyházi adó kivetésénél az egyháztanács mindannyiszor súlyt helyez arra, hogy a szegényebbsorsu egyháztagok a teherviseléstől lehetőleg megkíméltesse. Kérték azért, hogy új adórendszer behozatalától — az egyház belbékéje érdekében — egyházmegyénk tekintsen el.

Egyházmegyei tanács az egyházmegyei küldöttség eljárásának eredményét tudomásul veszi és tudomásul veszi, hogy ezuttal a sajobábonyi egyháztanács az egyház belbékéjének a megóvása végett új adózási rendszert, illetve a belhivatalnokok javadalmi terheinek arányosabb viselését jelentő rendet nem kíván életbeléptetni. Figyelmezteti azonban a sajobábonyi egyháztanácsot, hogy a most hozott azon határozatának, hogy a rendes és rendkívüli egyházi adók kivetésénél a hivek vagyoni és kereseti viszonyait arányosan vegye figyelembe és ennél a szegényebbsorsu egyháztagokat lehetőleg kimélje meg, vagy mentesítse, a jövőben minden alkalommal feltétlenül megfeleljen és eleget tegyen, mert egyébként az egyházmegye E. T. VII. t.-c. 31. §-ában biztosított jogánál fogva, az érvényes adókulcs arányosítása tekintetében hivatalból fog intézkedni.

2. *Bodnár László*, volt dédesi, jelenben megválasztott sajobkázinci lelkész az egyházmegyei közgyűléshez három rendbeli kérelmet nyújtott be, amelyben azt a kérelmei terjeszti elő, hogy az egyházmegyei közgyűlés hozzon döntést:

1. a közte és a dédesi lelkészi állásban utódja: *Berta István*, lelkész között a felmerült abban a vitás ügyben, amely szerint Bodnár László nevezett utódjától az általa a lelkészi javadalomba beruházott és a presbitérium által is megállapított trágya, lóhere és lucerna befektetésnek 306 P-ben való megtérítését kéri;
2. ugyancsak határozzon az egyházmegye a lelkészi javadalom és adó megosztása tárgyában;
3. nemkülönben a lelkészi földjavadalom mikénti megosztása tárgyában közte és utódja között felmerült vitás ügyben.

Berta István, megválasztott dédesi lelkész ugyan e tárgyban szintén kérést intézett az egyházmegyei közgyűléshez határozathozatala tárgyában.

Egyházmegyei tanács arra való tekintettel, hogy a lelkipásztor és utóda között a fizetés, vagy természetben való szolgáltatások és egyéb javadalmak megosztását tárgyzó vitás kérdések tekintetében a határozathozatal az E. T. VI. t.-c. 45. §. 8. pontja értelmében a közigazgatási birói eljárás hatáskörébe tartozik és így e tárgyban az egyházmegyei közgyűlés az E. T. I. t.-c. 112. §. 1. bek. értelmében határozathozatalra nem jogosult, *Bodnár László* és *Berta István* által benyújtott kérelmeket illetékes eljárás végett az egyházmegye 'közigazgatási bíróságához utalja és a kérelmeket oda átteszi.

3. *Berta István*, megválasztott dédesi lelkész megerősítés végett bemutatja a lelkészi javadalmat képező földek haszonbéri szerződéseit.

Egyházmegyei tanács a — szokásos formák betartása mellett — megkötött földhaszonbérleti szerződéseket jóváhagyja és megerősíti.

4. A hegymegi egyház rendkívüli egyházi adó kivetésére kér engedélyt presbiteri és közgyűlési határozatainak beterjesztése mellett a lelkészlak és melléképületeire fordított építési költségeknek fedezésére.

Egyházmegyei tanács a hegymegi egyháznak engedélyt ad az építési költségek fedezésére szolgáló rendkívüli egyházi adónak a kivetésére, a közgyűlési határozatban foglalt módzatok betartása mellett.

5. A sajkókazinci egyház — a lelkészlak építésére vonatkozó határozatainak és iratainak beterjesztése mellett — az építéshez még hiányzó összeg fedezetére 3000 pengő kölcsön felvételét engedélyezni kéri azzal, hogy az egyház ezen kölcsönt öt évre óhajtja felvenni, amelyet az egyház földjének, valamint szénjárandóságának jövedelméből fog visszafizetni. A felelősséget a presbitérium egyetemlegesen vállalja a kölcsönösszeg visszafizetéséért.

Az egyházmegyei tanács a sajkókazinci egyháznak a lelkészlakás építésére vonatkozó engedélyt — a kért kölcsön felvételének engedélyezése mellett — azzal adja meg, hogy az egyház a munkavállalási szerződésbe pótlólag köteles bevenni az egyházmegye ügyésze által javaslatba hozott biztosító pontokat.

6. *Bakó Gyula*, szabolcsbákai lelkész azzal a kérelemmel fordul az egyházmegyei tanácshoz, hogy az egyházmegyei fegyelmi bíróság 1934. november 22-én hozott ítéletében reá rótt azt a kötelezettséget, hogy a berentei egyháznak 88 P kártérítési összeget, az egyházmegye közigazgatási pénztárának pedig 55 P 80 f bírói eljárási költséget — végrehajtás terhe mellett térítsen meg, a felhozott méltánylást igénylő helyzete szerint csak 1936. évi május 1-től kongruájából való levonás útján tehessen eleget.

Egyházmegyei tanács *Bakó Gyula*, szabolcsbákai lelkész kérelmét az egyházmegyei elnökség és ügyész elbirálása alá utalja, miután a jelzett bírósági ügy jelenben már a végrehajtás szakában áll s így intézkedésre azok jogosultak.

7. A hangácsi ref. egyház beterjeszti a presbitériumnak és az egyházközségi közgyűlésnek a templombefedés ügyében hozott határozatait a vonatkozó költségvetéssel és vállalati szerződéssel, valamint 1000 P közalapi egyszersmindenkori segély kiutalása iránti kérvényével együtt, kérve az egyházmegyei tanács ajánlását a közalapi egyszersmindenkori segélyre nézve, továbbá engedélyt kér 1000 pengő építési hiányösszeg fedezésére az 1936. és 1937. évekre 500—500 pengő rendkívüli adónak kivetésére.

Egyházmegyei tanács a kérvényező hangácsi ref. egyházközséget — tekintve nehéz és súlyos anyagi helyzetét — 1000 pengős közalapi egyszersmindenkori segélyre ajánlja. A vállalati szerződés és vonatkozó presbiteri és közgyűlési határozatok jóváhagyása mellett pedig engedélyt ad az egyházközségnek arra, hogy a templomnak teljesen tönkrement tetőzetét eternitpalával újra fedesse és 1000 P építési hiányösszeg fedezésére az 1936. és 1937. években 500—500 pengő rendkívüli adót vethessen ki.

Az egyházmegyei közgyűlés ezen határozatát az összes vonatkozó iratokkal együtt további intézkedés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli.

8. A borsodi ref. egyház a presbitérium határozata kapcsán megerősítés végett bemutatja az egyház tulajdonát képező földek haszonbéri szerződését.

Egyházmegyei tanács a — szokásos formák betartása mellett — megkötött földhaszonbérleti szerződést jóváhagyja és megerősíti.

9. A sajóbábonyi egyház beterjeszti jóváhagyás és megerősítés végett a sajóbábonyi egyház jelenbeni lelkésze és *Tóth József*, sajóbábonyi

lakos között a lelkészi javadalmat képező földek tárgyában 1935. évi szept. 15-én létesített, azoknak 6 évre és pedig lelkészváltás esetén az utódot is kötelezően, feles bérletbeadását tárgyzó szerződést, amelyet már az egyház-ianács is tudomásul vett.

Egyházmegyei tanács a sajóbábonyi egyház lelkésze és *Tóth József*, sajóbábonyi lakos között a lelkészi föld javadalom tárgyában hat évre kötött és rendelkezései tekintetében aggálytalannak tekinthető feles bérleti szerződést jóváhagyja és megerősíti.

10. A barcikai ref. egyház kéri az Egyetemes Konventhez benyújtott 1000 pengő, azaz Egyezer pengő közalapi segély folyósítása iránti kérelmének pártfogólag való felterjesztését.

Egyházmegyei tanács a kérvényt pártolólag terjeszti fel.

11. A barcikai ref. egyház az 1929. évi templomrenoválási költségekből fennálló 2200 pengő tartozásának a miskolci Halmos-banknál való kifizetésére 2000 pengő tőkesegély kölcsönt kér az Egyetemes Konvent végrehajtó bizottságától.

Egyházmegyei tanács a barcikai egyház kérelmét pártfogólag terjeszti fel az Egyetemes Konvent végrehajtó bizottságához.

12. A hegymegi ref. egyház templomadósság törlesztésére és iskolajavításra — az Egyetemes Konventhez intézett — az Országos Közalapból egyszersmindenkori segély kiutalása iránti kérelmének pártfogólag való felterjesztését kéri az állami adók és egyéb adósságok törlesztésére pedig, az egyházmegyei Baldácsy-, vagy bármely más alaphól segélyt kér.

Egyházmegyei tanács a hegymegi egyház kérelmét az Egyetemes Konventhez pártolólag felterjeszti, az egyházmegyei segély kérelmét pedig a segélyosztó bizottságnak — elbírálás végett — átteszi.

13. A vadnai ref. egyház templomrenoválási költségeinek részbeni fedezésére 1000 pengő egyszersmindenkori segély iránti kérelmét terjeszti be az Egyetemes Konventhez felterjesztés végett.

Egyházmegyei tanács a vadnai ref. egyház kérvényét pártfogólag terjeszti fel az Egyetemes Konventre.

14. Az Országos Szeretetszövetség igazgatójának 8234/1935. sz. átirata olvastatik, melyben a Szeretetszövetség munkájának eredményesebbé tétele végett a lelkészek hathatósabb támogatását kéri s hogy az Isten dicsőségét és az egyházunk üdvét célzó munkának sikere legyen, öt pontot jelöl meg végrehajtás végett: 1. a naptár és havi értesítő terjesztését; 2. a taggyűjtő diakonusok támogatását; 3. Szeretetszövetségi fiókok létesítését; 4. az Árva-nap különös gonddal való megtartását; 5. az 1935—36. évben minden gyülekezetben egy ünnepély rendezését, melynek jövedelme a Szeretetszövetségé legyen.

Egyházmegyei tanács örömmel siet a Szeretetszövetség támogatására s elkötelezi a gyülekezeteket a kívánt pontok teljesítésére.

15. Olvastatott a rudabányai ref. egyház kérelme, melyben a 600 éves — muzeális értékű — templomi vasajtónak a borsodmegyei muzeum részére 900 pengőért és az eredetinek hű gipszmásolatáért — melyet a muzeum állít fel a helyszínen — átengedésének jóváhagyását kéri, annál is inkább, mert a fenti összeget az ujonnan építendő orgonára fordítja az egyház.

Egyházmegyei tanács a rudabányai egyház kérését — kivételesen utólag — teljesíti és a muzeummal kötött „Megállapodást” megerősíti, az E. T. I. 76. §. f) p. alapján megrősítésre az egyházkerületre felterjeszti. A rudabányai egyházat pedig figyelmezteti, hogy a jóváhagyásokról a muzeumot értesítse s az átadást ugyanakkor a V. K. Miniszteriumnak is jelentse be.

16. A parasznai ref. lelkész betérjeszti az egyházi földek hasznobéri szerződését, mely már 1934. október 23-án az egyházmegyei tanács 14. alatt tárgyalatott. Jelenti, hogy a szerződés presbitériumnak bemutatott s kéri annak jóváhagyását.

Egyházmegyei tanács az egyház gondnoka és a 11 bérlő között az egyházi föld tárgyában 6 évre kötött bérszerződést — miután annak rendelkezései szabályszerűek — a szerződést jóváhagyja és megerősíti.

17. Nagy Béla, abodi tanító betérjeszti kérelmét, hogy a közigazgatási bíróság hozzon döntést: 1. jár-e neki munkaváltság címen a már három éven át megkapott 40 pengő; 2. jár-e munkaváltság, ha ő az egyházi föld javadalmát bérbeadta és így az egyház hivei a díjlevél szerint köteles munka alól mentesítve vannak, az egyház pedig az adósegélyben

160 kor. összeget kap a tanítói munkaválltság címen; 3. egyház hívei minden munkát teljesíteni ígérek, ha a bérletet felmondja és maga dolgoztatja, kötelezhető-e erre?

Egyházmegyei tanács — arra való tekintettel, hogy a díjlevelek alkalmazásából s magyarázatából felmerülő vitás ügyek az egyházmegyei közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik, E. T. VI. 45. §. 5. — fenti kérelmet az egyházmegyei közigazgatási bírósághoz utalja és a kérelmeket oda átteszi.

18. *Osváth Zoltán*, hegymegi ref. lelkész betérjeszti megerősítés végett a presbitériumnak bemutatott s általa jóváhagyott javadalmát képező föld három évre kötött feles szerződését.

Egyházmegyei tanács — a szokásos szabályrendelet betartása mellett — megkötött szerződést megerősíti és jóváhagyja.

19. Az alacskai ref. egyház betérjeszti a lelkészlak renoválási iratait, a nem szabályszerű költségvetést, a szerződést, a presbitéri gyűlés elfogadó jegyzőkönyvét, de a közgyűlési jegyzőkönyvet nem csatolja. Kéri a megerősítést és jóváhagyást.

Egyházmegyei tanács a hiányok pótlására utasítja egyházat, betérjesztendő a közgyűlési jegyzőkönyv, melyben a költségvetésszerű összeg fedezetéről is legyen határozathozatal.

20. A ládbesenyői ref. egyház betérjeszti haszonbérleti szerződését, mely szerint árverésen az egyház tulajdonát képező pincét hat évre bérbeadja 11.50 P-ért, mint a legtöbbet ígérőnek, kikötve annak rendben és tisztántartása. Egyházra nézve semmi terhet nem jelent. Presbitérium jóváhagyta.

Betérjeszti továbbá, hogy árverésen az egyház vagyonát képező 3 holdnyi területét 6 évre, évi 550 kgr. búzáért, vagy annak folyó áráért bérbeadja. A szerződés szabályszerűen kötött meg, semmi aggályra ok nincs. Presbitérium megerősítette.

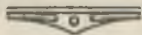
Egyházmegyei tanács mindkét szerződést — miután szabályszerűen kötötték — az E. T. VII. 17. §. alapján jóváhagyja és megerősíti, a bérleti idő és összeg a vagyonleltárba bevezetendő.

21. Az abodi ref. egyház azon kérelemmel fordult az egyházmegyére, hogy a még 1932-től *Soltész Pál*, s. lelkészen az egyháznak járó 12202 P tartozását, melyet az 1932. őszi gyűlés 40. pontban jogerősen megítélt és 30 nap alatt kifizetését rendelte el, melynek s. lelkész mai napig sem tett eleget, egyházhatóságilag hajtsa be.

Egyházmegyei tanács — fegyelmi vétség terhe alatt — kötelezi *Soltész Pál*, s. lelkészt, hogy tartozását az abodi ref. egyháznak havi 30 P részletekben fizesse ki. A sajtószentpéteri lelkészt pedig felhívja, hogy a megállapított 30 pengőt a havi illetményéből hozza levonásba és utalja át az abodi ref. egyháznak. A kifizetésekről az egyház az esperest értesitse.

22. A mályinkai egyház bemutatja a II. számú tanterem építésére vonatkozó tervet, költségvetést, 500 pengő községi hozzájárulás határozatát, az egyházközség 700 pengő értékű közmunka és belső berendezés vállalásáról a presbiteri jegyzőkönyvet és a V. K. Miniszterium által előirányzott 2000 pengő segély engedélyezését. Kéri az egyházhatósági jóváhagyást és megerősítést.

Egyházmegyei tanács a szükségessé vált II. számú tanterem építésére az engedélyt megadja azzal a megjegyzéssel, hogy a terv és költségvetés közgyűlés előtt letárgyalandó, ugyszintén a 700 pengő teher vállalata és mindezeknek a miniszteri utasítás szerint jkvi kivonatban az államépítészeti hivatalnak felterjesztendő. Az építkezés csak az ő utmutatása és ellenőrzése mellett történhet. Egyben a tanfelügyelői hivatal is értesítendő.

IV.

Egyházmegyei tanácsülés jegyzőkönyve.

Felvétellett 1935. december hó 12-én, Miskolcon tartott tanácsülésről.

Jelen vannak: *Szentmártony Dániel*, esperes, *Bárczay László*, helyettes e. m. gondnok elnöklete alatt: *Lőkös Sándor*, *Hubay Mihály*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Szepessy Gyula*, *Harsányi Géza*, tanácsstagok, *Veress Károly*, egyházmegyei lel'készi jegyző, jegyzőkönyvvezető.

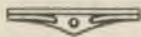
Helyettes e. m. gondnok üdvözli az egyházmegyei tanácsot, a határozatképeség megállapítása után az ülést megnyitja s jelenti, hogy a tárgyalandó ügy sürgőssége tette szükségessé az egyházmegyei tanács gyors összehívását.

1. A rakacaszendi ref. egyház presbiteri és közgyűlési határozattal beterjeszti *Girhiny Barnáné Szabó B. Mária*. rakacaszendi lakossal kötött csereszerződését, mely szerint a rakacaszendi egyház elcseréli a tulajdonát képező 4 (négy) kat. hold erdején, az erdőgondnokság által kitermelésre kijelölt famennyiséget, a *Girhiny Barnáné Szabó B. Mária* tulajdonában levő 10 (tíz) magyar hold szálás erdővel úgy, hogy a 10 m. hold erdő, a rajta levő fákkal együtt az egyház örök tulajdonába megy át, míg a cserébe adott 4 kat. hold erdő talaja — a fa kitermelése után is — az egyház tulajdona marad.

A kitermelés addig meg nem kezdődhetik, míg az egyháznak cserébe adott terület az egyház javára telekkönyvileg bekebelezve nem lesz.

A csereszerződésből kifolyó mindennemű illetéki, forgalmi adót, valamint a telekkönyvi átírással kapcsolatos összes költségeket *Fischer József*, fakitermelő, miskolci lakos viseli, ki ezen kötelezettség vállalásáról elismervényt adott.

Egyházmegyei tanács a rakacaszendi egyház által beterjesztett csereszerződést — melyet az egyházra nézve előnyösnek lát — jóváhagyja s a csere keresztülviteléhez hozzájárul. Felhívja azonban az egyház presbitériumát, hogy a szerződés 3. pontjában megállapított feltételhez szigoruan ragaszkodják.

V.

A Felsőborsodi Ref. Egyházmegye 1935. december hó 12-én Miskolcon tartott rendkívüli közgyűlésének

J E G Y Z Ö K Ö N Y V E .

J e l e n v a n n a k

Szentmártony Dániel
esperes

Zsóry György
e. m. gondnok

elnöklete alatt:

Lökös Sándor
Gyülvésvi István
Szigethy Ferenc
lelkészi tanácsbírák

Bárczay László
Szathmáry Király Pál
világi tanácsbírák

Harsányi Géza
e. m. ügyész

Tóth János, lelkészt főjegyző
Horváth Zoltán, világi főjegyző
Veress Károly, lelkészi jegyző
Bodnár Zoltán, világi jegyző

Lelkészek: *Almássy Bertalan*, *Almássy Lajos*, *Bartha Gyula*, *Bencs Lajos*, *Bodnár László*, *Csiky József*, *Cserháti Zoltán*, *Demeter Bertalan*, *Felméry Albert*, *Horváth Imre*, *Igaz József*, *Kovács Béla*, *Kocsis Jenő*, *Kövér Pál*, *Körössy István*, *Keresztury József*, *Lenkey Gyula*, *Molnár Béla*, *Molnár Pál*, *Nagy Lajos*, *Dr. Nemes Andor*, *Osváth Zoltán*, *Szabó Lajos* és *Tussay János*.

Segédlelkészek: *Fülöp Sándor*, *Kazay József*, *Kutas Imre*, *Németh József*, *Soltész Kálmán*, *Varga Péter*.

Tanítóképviseelő: *Gööz Pál*.

1. A 63 dicséret 1 versének eléneklése után Esperes bensőséges imádsággal emeli lelkünket Égi jó Atyánkhoz.

2. *Zsóry György*, e. m. gondnok üdvözli a közgyűlésen megjelent alkotó tagokat. Meleg szavakkal köszönti a hosszas és súlyos betegségéből felgyógyult lelkészi főjegyzőt. Majd jelenti, hogy az őszi rendes közgyűlésről elmaradt néhány ügyben szükségessé vált intézkedés miatt kellett az egyházmegye elnökségének összehívni a mai rendkívüli közgyűlést, melynek tárgyalását megnyitja.

3. A közgyűlési tagok számbavétele során jelentetett, hogy távollmaradásukat igazolták: *Hubay Mihály*, *Svingor Jenő*, *Dr. Komjáthy Aladár*, *Bálint János* és *Zeley László*, lelkészek.

Tudomásul szolgál.

4. Olvastatott az 1935. évi december hó 9-én Borsodon tartott egyházmegyei szavazatbontó bizottság jegyzőkönyve, melyből kitűnik, hogy a f. évi őszi egyházmegyei közgyűlés által elrendelt szavazás alapján az egyik egyházmegyei tanítóképviselői tisztségre — a törvényes határidőn belül 46 egyházból 85 érvényes szavazat adatott be. S ebből *Urbán József*, bántapolcsányi tanító 46, *Gööz Béla*, sajkóczinczi tanító 15, *Varga Károly*, szuhogyi tanító 8, *Gádl György*, sajkóecsegi tanító 6, *Kiss Gyula*, alacscai, *Eperjessy Béla*, sajkószentpéteri, *Elek Pál*, szendrői, *Nagy Gyula*, nagvvisnyói és *Nagy Zoltán*, sajkószentpéteri tanítók 2—2 szavazatot kaptak. Érvénytelennek nyilvánította bizottság a felsőkelecsényi és kondói egyházak szavazatait, mivel a már régebben megválasztott *Gööz Pál*, tanítóképviselőre szavaztak. Nem küldtek szavazatot a sajkókápolnai, szakácsi-i és szendrőládi egyházak. Javasolja bizottság, hogy ez egyházak lelkészei az egyházmegye szervezeti szabályzatának 12. §-a értelmében 10—10 pengő bírságban marasztaltassanak el.

Mivel *Urbán József*, a szavazatok abszolút többségét kapta, közgyűlés őt megválasztott tanítóképviselőnek jelenti ki. A szavazatot nem adó sajkókápolnai, szakácsi-i és szendrőládi egyházak lelkészeit 10—10 pengő bírsággal sújtja.

5. Az 1936. évre az egyházmegyei tanács tagjaivá ismét a múltévi tanácsstagok választatnak meg.

A tanács a következő: Elnökök: *Szentmártony Dániel*, esperes és *Zsóry György*, e. m. gondnok; *Lökös Sándor*, *Hubay Mihály*, *Dr. Komjáthy Aladár* *Lenkey Gyula*, *Kövér Pál*, *Tóth János*, lelkészi főjegyző, lelkésziek; *Bárczay László*, *Bónis Aladár*, *Szepessy Gyula*, *Harsányi Géza*, e. m. ügyész, *Dr. Horváth Zoltán*, világi főjegyző, világiak; *Gööz Pál*, tanító. Jegyzők: a lelkészi és világi főjegyző.

6. A lelkészjelölő bizottság tagjaivá közgyűlés esperes elnöklete alatt, lelkészi részről: *Lökös Sándort*, világi részről: *Bónis Aladárt*; póttagokul pedig lelkészi részről: *Dr. Komjáthy Aladárt*, világi részről: *Fekete Pált* választja meg.

7. Lemondás folytán egy lelkészi iskolalátogatói és tanügyi bizottsági tisztség, eltávozás folytán pedig, egy tanítói iskolalátogatói és tanügyi bizottsági tisztség üresedvén meg,

közgyűlés e tisztségekre *Nagy Lajos*, laki lelkészt és *Elek Pál*, szendrői tanítót választja meg.

8. A Nagymélt. Vall. és Közokt. Min. leiratban értesítette a püspöki hivatalt, hogy az egyházkerületi és egyházmegyei hivatalok számára az 1934. év második és az 1935. év első felére nem áll módjában a hivatalos levelek portóköltégeinek megtérítése. Ennek alapján esperes felhívja közgyűlést, hogy az esperesi hivatal, dékán és a jegyzői kar fedezetlenül maradt portóköltégeinek fedezetéről gondoskodják.

Közgyűlés feljogosítja az esperest, hogy az 1934. év II-ik és az 1935. év első felére, az esperesi hivatal és a dékán, valamint az egyházmegyei jegyzők postai portóköltégeit az egyházmegyei közigazgatási pénztárból előlegeztesse.

9. Esperes indítványozza, hogy az egyházmegyei két számvevő tiszteletdíja, mely még eddig nincs megállapítva, a közgyűlés által állapítottassék meg.

Közgyűlés a számvevők évi tiszteletdíját évi 50—50 pengőben állapítja meg úgy, hogy az összeg az egyházmegyei közigazgatási pénztárból már a f. 1935. évre is kiutaltassék.

10. Az egyházlátogatói körök beosztása :

- a) Sajószentpéter, Sajókaza, Bánhorvát, Bánfalva, Felsőnyárad és Szalonna egyházakba: *Szentmártony Dániel*, esperes ;
- b) Sajószentpéteri járásba: *Hubay Mihály* ;
- c) vadnai " *Svingor Jenő* ;
- d) bánvölgyi " *Gyülvézi István* ;
- e) szendrői " *Szigethy Ferenc* ;
- f) edelényi " *Lőkös Sándor* ;
- g) vámosi " *Dr. Komjáthy Aladár*.

11. Az összes jegyzőkönyvi pontok hitelesítették.

Szentmártony Dániel

esperes.

Veress Károly

e. m. lelkészi jegyző.

Zsóry György

e. m. gondnok.

VI.

Bírósági ügyek.

1935. évi június hó 27-én.

1.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki fegyelmi bírósága *Svingor Jenő*, radostyáni lelkészt — mivel a sajkókazinci lelkészi állást megválasztása után nem fogadta el — a lelkészválasztási eljárási költségekben elmarasztalta.

2.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki fegyelmi bírósága *Gönczy Miklós*, martonyi-i lelkész fegyelmi ügyében újabb vizsgálatot rendelt el.

3.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki fegyelmi bírósága *Bogoly János*, szakácsi-i presbitert — mert beleegyezett abba, hogy leánya házasságkötése alkalmával egyházunk részére adjon reverzálist — presbiteri tisztségétől megfosztotta.

4.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Konyha Lajos*, volt abodi főjegyzőnek a templomépítési kivetés ellen beadott fellebbezését elutasította.

5.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Demeter Bertalan*, rakacaszendi, volt hegymegi lelkésznek a hegymegi egyházzal szembeni fájárandóság követelése ügyében újabb vizsgálatot rendelt el.

6.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Takács Géza és társai*, laki egyháztagoknak, a laki másodtanítói lakással kapcsolatos ügyben ismételten beadott fellebbezését elutasította.

7.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Bódy Jánosné*, felsőnyárádi egyháztagnak a párbérkivetés elleni fellebbezését elutasította.

1935. évi október hó 15-én.

A felsőborsodi ref. egyházmegye fegyelmi bírósága *Gönczy Miklós*, martonyi-i lelkész felfüggesztése ügyében a döntést az egyházmegye elnökségére bízta.

1935. évi november hó 28-án.

1.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága a sajkóközi presbiterválasztás elleni fellebbezés alapján, az ügyben vizsgálatot rendelt el.

2.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Kocsis Béla*, volt borsodi tanítónak, a borsodi egyház tanítóválasztása ellen beadott fellebbezését elutasította.

3.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Felméry Albert*, sajkóközonyi lelkésznek özv. *Elek Józsefné* elleni követelése ügyében a panaszos lelkész javára elkötelezte az özvegyet 1485 q buzának az általa jogtalanul bevetett terület kárpótlásakénti megfizetésére és a szalma $\frac{1}{6}$ -ának átadására, Felméry Albertet pedig a területre eső tűz- és jégkár biztosítás felének 13 P 65 f-nek visszafizetésére.

4.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Berta István*, dédesi lelkész és hivatali elődje: *Bodnár László* közötti javadalommegosztás ügyében utasította feleket az E. T. VII. t.-c. 18. §. betartására s megállapította, hogy az évi összjavadalomból Berta Istvánt $\frac{3}{12}$ -t, Bodnár Lászlót pedig $\frac{9}{12}$ rész illeti.

5.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Demeter Bertalan*, volt hegymegi, jelenlegi rakacaszendi lelkésznek a hegymegi egyházzal szembeni fájárandóság követelése ügyében kötelezte a hegymegi egyházat a hátralékos fájárandóság kiszolgáltatására.

6.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Nagy Béla*, abodi tanítónak az abodi egyháztól követelt munkaváltság ügyében a panaszos tanító igényjogosultságát megállapította s az abodi egyházat a követelés kifizetésére elkötelezte.

7.

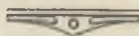
A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Nagy Zoltán*, sajoszentpéteri tanító fizetéskövetelése jogosságát megállapította s a sajoszentpéteri egyház vezetőségét utasította a hátralék kiegyenlítésére.

8.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki közigazgatási bírósága *Horváth Imre*, felsőkelecsényi lelkész és *Kerekes Barna*, felsőkelecsényi tanító panaszának helytadva, a felsőkelecsényi egyházat elkötelezte a lelkészi- és tanítói javadalom után eső illettekegyenérték fizetésére.

9.

A felsőborsodi ref. egyházmegye időszaki bírósága *Gönczy Miklós*, martonyi-i lelkésznek az egyházmegyei elnökség által hozott felfüggesztő végzése ellen beadott fellebbezését elutasította s felhívta az egyházmegye elnökségét, hogy az E. T. II. t.-c. 63. §. 1. pontja értelmében tegye meg a szükséges lépéseket a nevezett lelkész áthelyezése végett is.

Sajtóhibák.

A 6-ik oldalon, felülről a 15-ik sorban csuzafejlődést helyett visszajeflödést,
20-ik oldalon az 5 p. 2-ik sorban aszódi helyett aszalói,
21-ik oldalon, a 8-ik p. 3-ik sorban Bartha István helyett Berta István,
35-ik oldal 3. p. 3-ik sorában katekбірáló helyett katekhizáló olvasandó.

TARTALOMJEGYZÉK.

1. Istentisztelet s a közgyűlés megnyitása.
2. *Tóth János*, lelkészi főjegyző súlyos betegsége miatti távolmaradását jelenti.
3. Esperesi jelentés.
4. Esperesi jelentéssel kapcsolatos határozatok.
5. Lelkészváltások: Sajóbáony, Alacska, Sajókazinc, Dédes-Bántapolcsány, Rakacaszend, Hegymeg.
- 5—a) *Bodnár László*, sajkókazinci lelkész beiktatására bizottság kiküldése.
6. Tanítóválasztások: Rudabánya, Borsod, Martonyi.
- 6—a) Ideiglenes és helyettes tanítók alkalmazása: Meszes, Szalonna, Abod, Balajt.
7. *Bozsó Margit*, sajkókazai tanítónő és *Nagy Béla*, abodi tanító eskü-tétele.
8. Lelkészek felszentelésre ajánlása.
9. Segédlelkészek elhelyezése.
- 9—a) *Balázs Ernő Csaba*, segédlelkész bekebelezése.
10. *Gööz Béla*, sajkókazinci tanító, igazgatói címmel való kitüntetése.
11. *Erdős Károly*, volt szalonnai tanító bucsulevele.
- 11—a) Szavazás elrendelése egyik egyházmegyei tanítóképviselői tisztségre.
12. *Vadnai József*, kondói tanító bemutatja kántori oklevelét.
13. Egyházmegyei számonkérőszék jegyzőkönyve.
- 13—a) *Veress Károly*, számvevő javaslatai alapján adott utasítások.
14. Egyházmegyei számvevőszék jegyzőkönyve.
15. Lelkésznézetkezleti jegyzőkönyv.
16. Tanügyi bizottsági elnök jelentése.
- 16—a) Tanügyi bizottsági határozati javaslatok.
17. Belmissziói előadó jelentése.
18. Közalapi- és nyugdíjintézeti pénzkezelő jelentése.
19. Kerületi képviselők kiküldése.
20. Egyházkerületi szabályrendelet tervezet revideálása.
- 20—a) Egyházmegyei szabályrendelet módosítása.
21. *Lorántffy Zsuzsánna* egyesület kérelme.
22. ORJO. kérelme.
23. *Kocsis Béla*, volt borsodi tanító fellebbezése.

24. Boldvai egyház lelkészi és tanítói új díjlevelek megerősítését kéri.
25. *Gyuricsko Mihály és társai*, boldvai egyháztagok kérelme.
26. Berentei egyház a felügyelő lelkészség fenntartását kéri.
27. Rudabányai egyház lelkészi- és tanítói új díjlevelek jóváhagyását kéri.
28. Sajóvamosi egyház tanítói új díjlevél jóváhagyását kéri.
29. Kurittján-bányatelepnek Disznóshorváthoz való csatolása.
30. A szendrői II-od tanítói állás megszervezése.

Egyházmegyei tanácsülés

1955. június 27.

1. Istentisztelet.
2. Az ülés megnyitása.
3. A tanács tagjainak számbavétele.
4. A laki egyház egyezséglevelének jóváhagyása.
5. Az edelényi egyház ingatlanvétele.
6. A nyomári egyház adóveteli szerződésének jóváhagyása.
7. Kondói egyház rendkívüli adókimutása.
8. Boldvai " " "
9. Sajókápolnai egyház rendkívüli adókimutása.
10. Sajóivánkai " " "
11. Disznóshorváti egyház közalapi segélykérvénye.
12. Vadnai egyház haszonbérleti szerződése.
13. " " " "
14. Barcikai " " "
15. Kondói " " "
16. Boldvai " " "
17. Lorántffy Zsuzsánna egyesület kérelme.
18. *Doktor Gyula*, nyug. lelkész kérelme.
19. Sajókazinczi presbitérium lelkészátköltözés iránti kérelme.
20. Sajókazinczi presbitérium kérvénye lelkészi fajárandóság kevesbitése iránt.
21. Hegymegi egyház kérelme rendkívüli adókimutása iránt.

Egyházmegyei tanácsülés

1955. október 15.

1. A sajóbabonyi egyházi adókulcs.
2. *Bodnár László és Berta István*, lelkészek javadalom megosztása.
3. Dédesi lelkészi földek haszonbéri szerződése.
4. A hegymegi egyház rendkívüli adókimutása.
5. A sajókazinczi egyház építkezése.
6. *Bakó Gyula*, volt berentei felügyelőlelkész kérelme.
7. A hangácsi egyház közalapi segélykérvénye.

8. A borsodi egyházföld haszonbérleti szerződése.
9. A sajobábonyi lelkészi földek feles bérleti szerződése.
10. Barcikai egyház közalapi segély kérelme.
11. „ „ földsegély kölcsön „
12. Hegymegi „ közalapi segély kérvénye.
13. Vadnai „ „ „ „
14. Orsz. Szeretetszövetség kérése.
15. Rudabányai egyház régi templom vasajtójának értékesítése.
16. Parasznyai egyház földbérleti szerződése.
17. *Nagy Béla*, abodi tanító munkaváltsága.
18. Hegymegi lelkészi földek haszonbéri szerződése.
19. Az alacsikai lelkészlak renoválása.
20. Ládbesenyői egyház haszonbérleti szerződése.
21. Az abodi egyház követelése *Soltész Pál*, segédlelkész ellen.
22. A mályinkai egyház II. sz. tanterme építésének jóváhagyása.

Egyházmegyei tanácsülés

1935. december 12.

1. A rakacaszendi egyház csereszerződése.

Rendkívüli közgyűlés

1935 december 12.

1. Istenítisztelet.
2. A közgyűlés megnyitása.
3. A közgyűlési tagok számbavétele.
4. Szavazatbontó bizottság jegyzőkönyve.
5. Egyházmegyei tanács választása.
6. Lelkészelölő bizottsági tagok választása.
7. Iskolalátogató lelkész és tanító választása.
8. Egyházmegyei tisztviselők postai portójának fedezetéről való gondoskodás
9. Egyházmegyei számvevők tiszteletdíjának megállapítása.
10. Egyházlátogatói körök beosztása.
11. Jegyzőkönyvi pontok hitelesítése.

Birósági ügyek

1935. június 27.

1. *Svingor Jenő*, radostyáni lelkész fegyelmi ügye.
2. *Gönczy Miklós*, msrtonyi-i lelkész fegyelmi ügye.
3. *Bogoly János*, szakácsi-i presbíter fegyelmi ügye.
4. *Konyha Lajos*, volt abodi főjegyző fellebbezése templomépítési kivetés ellen.

5. *Demeter Bertalan*, fajárandóság követelése a hegymegi egyházzal szemben
6. *Takács Géza* és társai, laki egyháztagok újabb fellebbezése.
7. *Bódy Jánosné*, felsőnyárádi egyháztag fellebbezése párbérkivetés ellen.

1955. október 15.

1. *Gönczy Miklós*, martonyi-i lelkész ügye.

1955. november 28.

1. A sajkázai presbiterválasztás elleni fellebbezés.
2. A borsodi tanítóválasztás elleni fellebbezés.
3. *Felméry Albert*, sajbábonyi lelkész követelése özv. *Elek Józsefné* ellen
4. *Berta István*, lelkész követelése *Bodnár László*, lelkész ellen.
5. *Demeter Bertalan*, lelkész követelése a hegymegi egyház ellen.
6. *Nagy Béla*, abodi tanító követelése egyházával szemben.
7. *Nagy Zoltán*, sajszentpéteri tanító követelése egyházával szemben.
8. Felsőkelecsényi lelkész és tanító fellebbezése a presbitérium határozata ellen.
9. *Gönczy Miklós*, martonyi-i lelkész fellebbezése felfüggesztése ellen.

